

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmintetlen levelek csak ismert kezektől fogadjanak el.

Kéziratok nem adnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyelvtérben minden garmoné sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszkrétívél vagy körzetel ellátott hirdetésekért terméért szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyujtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A vármegyei tisztviselők helyzete.

Két cikkely.

II.

(zh.) Eltekintve most már a tisztviselők igényeitől, társadalmi helyzetétől, ideális közélektől, pusztán e kérdés gazdasági oldalára utalunk.

Senkinek sem jutott még eszébe, hogy a tisztviselők részére akkora javadalmaszt követeljen, a melyből tőkét is lehessen gyűjteni. A hivatalnok nem követelhet s nem is kér többet, mint a saját és családja állásához és műveltségéhez mulhatatlanul szükséges eszközöket. Ezt az igényt a legjobban fejezik ki az angolok a „standard of life” kifejezéssel, a melyet a munkás bérének megállapításánál szoktak használni, mert Angliában, ahol egy birónak akkora fizetése van mint a magyar igazságügyminiszternek, a közhatalosi funkciókra hivatottak fizetéseinek kiszabásánál nem szoktak garasoskodni.

A tisztviselő igényei tehát csak az életmód javítására, esetleg csak az eddigi életmód fenntartására terjednek ki. Tőkét gyűjteni senki sem akar. Az a fizetéstöbblet, a melyet kapna, rögtön forgalomba is kerülne. Száz helye lenne minden garasnak! Visszajutna az őstermelőhöz, iparoshoz, kereskedőhöz; növelné a forgalmat, a fogyasztást s egyszersmind a gyermekek nevelésének magasabb színvonalra való helyezésével a nemzeti kulturát. Nem elveszett, elfogyasztott, külföldre vándorolt tőke lenne az a pénz, a melyet egy nagy és még mindig nagyobbodó társadalmi osztály helyzetének megszilárdítására adnának, hanem befektetés, a mi megteremné a maga gyümölcseit.

Korunk fejlődésiránya olyan, hogy egy erős, művelt és feltétlenül megbízható hivatalnoki osztálynak feltétlenül ki kell

fejlődnie, éppúgy, mint századokkal előbb ki kellett fejlődnie a társadalmi és állami élet minden részét átható honvédelmi szervezetnek.

Az államot komplikált berendezése s azok az óriási feladatok, a melyek ma már a közre hárulnak, ráutalja egy oly osztályra, a mely egyedül a közcélok szolgálatainak szentelje magát s ennek az osztálynak műveltségénél fogva a majdan újra alakuló erőteljes középosztály részének kell lennie és attól gazdasági tekintetben sem szabad távol állania. Ha a fejlődés feltételei megadatnak, az állami feladatok megoldása felé is napról-napra biztosabb lesz az út s az a nagy súly, a melylyel egy nagy és művelt osztály társadalmi téren bir, kétségtelenül fontos tényezője lesz a művelt nyugat eszméinek általánosítására, egy erős magyar társadalom létesítésére, már csak azért is, mert ez az osztály egy nagy, tömött egység lehet, sőt helyzete és hivatása olyan, hogy mindig bővíthet, elemei folyton cserélődhetnek de az összetartó kapocs, az állam érdeke, a melyhez fűzve van, a szellem, a speciális nemzeti felfogás, a melyben nevededik, az alap, a tisztességre s tekintélyre való feltételekenység, a mely éltető levegője is! mindig ugyanaz.

Ilyen formában fejlődött ki a hivatalnoki osztály a modern fejlődés útjain előrehaladott államokban. Mi csak most törünk utánuk. De egyelőre létünket akarjuk biztosítva látni.

Reménykedtünk, biztunk abban, hogy az 1900 évi országos költségvetés a közgazgatási tisztviselők ügyével bővebben foglalkozik, de összesen új állásokra s fizetésemelésekre ott csak 250.000 ft. van felvéve.

És ebből nekünk nem jut egy fillér sem!

TÁRCA.

A császár utazása Zemplénben.*)

— Emlékezés Comáromy Lászlóról. —

1852-ik év. Ófelsége hazánkat látogatásával szerencsétlenül, Zemplénbe Ungvár felől jött. A fogadás a megye ungi szélén, N.-Mihály városában történt. A nagy hid előtt álltak a megyei tisztviselők, papság stb. Szónokolt Vitéz Vince főesperes, mire Ófelsége szintén magyarul méltóztatott válaszolni. Vele egy kocsiba Grüne őxcancelliája ült. A bemutatás Sztáray grófnő kastélyában történt. A tisztviselőkn, papokon, a pataki professoratuson, mintegy hét vagy nyolc kamarás és pensionatus tisztéken kívül többet a fő arisztokráciából látni nem lehetett.

A községek birái s elöljárói mind berendelvék. Ófelsége ezek közül csak a hegyaljai birákat s küldötteket bocsátotta maga elibe, kikkel leereszkedőleg beszélgetett. Tót volt ezer meg ezer, mindegyiknek folyamodás kezében, melyek a császár elindulásakor kocsijába dohattak.

Hullt a folyamodás, mint a zápor.

Kapy**) ki akarván magáért tenni, a megyei nemes házakat felkérte, hogy leányaikkal Nagy-Mihályban jelenjenek meg — általa meghatározottan öltözködvé, hogy egy koszoruban a csá-

szárt egyik leány szónoklatával üdvözöljék. És voltak e leánykák öten. . . Sajnálatos dolog volt. Zemplénnek sok szép leánya van, ezeknek koszoruja fényt adott volna az ünnepélynek.

A császár ebéd után mintegy félnégyre utjárt Kassa felé folytatva, a Kassa előtti utolsó stáció Comáromy Laci***) fogott be kocsijába. Ő maga volt a kocsis. A császár többször dicséerte lovait, kocsijában felállva Lacival beszélgetett, a többek között kérdezte, ha vannak-e testvérei? melyre midőn Laci azt felelte, hogy Józsi — ki jelenleg Josephstadtban fogságba ül: a császár leült.

E beszéd közibe az emberek egy különöst szurtak; azt beszéltek, hogy a josephstadti fogság megemlézésére a császár ruháját Grüne őxcancelliája megrántotta — és úgy ült le a császár s többet nem beszélt.

En magam kérdeztem meg Lacit ez iránt, mire ő igen egyenesen megtagadólág felelt, mit magam is örömet hiszem, mivel nem foghatom meg, hogy viselhetne egy császár ily neveltséges alárendelt szerepet, mikép egy ruhamegrántást beszédbetiltásnak vegyen. En mindezt magam is pletykának tartottam.

Később főherceg Albrecht ő cs. k. fensége látogatta meg Zemplént. Patakon herceg Brezenheimhoz szállott. A fogadásnál a tisztviselők voltak jelen. Másnap bemutatás. Ez alkalommal a főnök Kapy magyarul köszöntötte és rögtön németül mondá Ófelségének, hogy magyar

*) Egykoru naplófeljegyzés.
**) Az akkori megyefőnök.
***) Elhunytáról a „Zemplén” ma egy hetes számában emlékeztünk meg.

Az ország pénzügyi helyzete, úgy mondják, nem engedi, hogy a belügyi tárca nagyobb dotációt kapjon. Kell honvédelemre, katonaságra, új bünvádi eljárásra és sok egyéb szükséges rosszra.

De, ha már abba bele kell törődnünk, akkor itt a legfőbb ideje, hogy a tisztviselők újra a vármegyénél szorgalmazzák egyszer (ugy tetszik a 70-es évek végén) már megbukott ügyük felvételét!

Annak idején, mikor Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottsága először tárgyalta a fizetések rendezésének kérdését, egyetlen egy hang szólt csak — a kétoldalú szerződés elméletére támaszkodva — általában a rendezés ellen. A tisztviselők helyzetének tarthatatlanságát mindenki elismerte; a vármegye akkori főjegyzője tervezetet is készített, a mely, minthogy a szolgálati idő tekintetbe vétele mellett némi előmenetelt is biztosított s az ambíciót is fokozta volna, általános helyeslésre talált*), csakhogy a szükséges pénz pótladó kivetése formájában a törvényhatóság nem akarta megszavazni, hanem felírt a vármegye dotációjának emelése iránt a kormányhoz.

És azóta — csak az arkivum a megmondhatója, hogy hányszor — ismételve és ismételve fölirt. Fölirt legutóbb tavaly is, az idén is. Persze eredménytelenül.

Miután tehát mindenek dacára az állami 1900. évi költségvetésből Zemplén-

*) A dolognak utána nézünk majd s föltámasztjuk halottaiból. Addig is kérjük vármegyénk oszlopos tisztviselőit, kiknek vállalni színté gőnyedeznek a helyzet terhei alatt, ne engedjék, hogy a szóban levő ügy, a vármegyei tisztviselők helyzetének ügye, letűnjék a napirendről. E végből előre is felajánljuk lapunk hasábjait. Szóljanak hozzá a dologhoz: a vármegye alispánja, főjegyzője, a főszolgabírók és mindenki hasson oda, hogy ez a folytonosan elodázott s egyre nyomasztóbb kérdés a század végén, ha másképp nem lehet, a vármegye közönségének áldozatkészségéből nyerjen szerencsés megoldást. Szerk.

üdvözlését német nyelven is elmondja. De biz Ófensége meglegedett a magyar üdvözléssel.

— Hagyja abba — mondá a főherceg — értettem én mindent.

Nehéz volt magunkat a kacagástól megtartóztatni.

Patakról a Bodrogközre ment Ófensége az áradási tért megszemlélni.

Egy agglégény naplójából.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Irta: Damjanovich Miklós.

Úgy elnézem a sárguló falevél hullását s az őszi verőfényt, — hallgatom a hűvös őszi szél susogását, aztán elgondolkozom. Eszembe jut az élet, szerelem, csalódás és minden szétfoszott álom . . . eszembe jut minden, a mi szép volt s aztán vége lett, mint egy ibolyás tavasznak, rózsaszállatos, virágos nyárnak. Sok remény, mely be nem teljesült . . . mind . . . mind úgy vagytok itt előttem, mint a vén, korhadt fa alatt a lassan, zörögve aláhulló, megsárgult falevél. A nyárra ősz jön, szerelemre a csalódás, ábrándokra a keserű való s az őszi szél búgva elibém sodorja mindezt, mint azokat a száraz, zörgő leveleket, melyek láttára úgy szeretnék sirni, úgy szeretném kitombolni magamat s aztán elpusztulni velök, hogy ne lássak több őszit, több virághervadást, több lombhullató őszi verőfényt.

Történetek jutnak eszembe, melyek csalódással végződnek, ábrándos, szerelmes történetek, melyekből szétfoszott az ábránd is, a szerelem

vármegye szükséglete is a sok más vármegye részéről kért összeggel együtt kimaradt: nincs más mód hátra, mint újra folyamodni a vármegye közönségéhez és kérni, hogy e célból pótdadó megszavazásától és kivételétől ne zárkózzék el s bizonyára nem is zárkózik el, ha a mozgalom a tisztviselők érdekében újból megindul.

Igaz, hogy sok terhe van már szép Zemplénvármegyének; de ezuttal oly csekély többletről van szó, hogy az senkinek se kerülne nagyobb, mindössze is minden adóforint után csak egy és fél krajcárnyi megerősítésére! Másfél százalék új pótdadó-kulcs. Tehát arra, a ki 1000 ft. adót fizet 15 ft. esnek, a mi bizony az adóterhet nem tenné érezhetően súlyosabbá a nagy urra nézve; de még kisebb mértékben érintené a 10—100 ftot fizető kisbirtokost és iparost!

Nem vagyunk barátai az új terheknek; ismerjük és méltányolni tudjuk a nehéz gazdasági helyzetet; de a tisztviselő is polgára a hazának s joggal követelheti, hogy az ő súlyos anyagi helyzete is méltánylásra találjon s ha a gazdasági élet minden terén az egyédeknek egyesülve, közös erővel, szövetkezve igyekeznek célt érni: helyesnek és jogosnak kell lenni annak is, ha a törvényhatóságok alkalmazottjai helyzetük javítása céljából mozgalmat indítanak, egyesült erővel dolgoznak s minden törvényes eszközt felhasználnak.

Legújabbban öt vármegye rendezti tisztviselőinek fizetését: Baranya, Somogy, Szilágy, Heves és Zala. — Baranyavármegye költségvetése 28.000 ftal, Szilágyvármegyéé 30.000 ftal emelkedett és így tovább.

Zemplénvármegyének szent hagyományai közé tartozik a közcélok iránt való áldozatkészség. Forduljanak hát a tisztviselők még egyszer ehhez az áldozatkészséghez.

Az új, változott viszonyok követelőden lépnek fel a tisztviselővel szemben s a követelő szónak eleget kell tenni; a vármegye pedig saját érdekei ellen cselekednek, ha a jogos kérést elutasítanak.

Okuljunk Baranya példáján, a mely kimondta, hogy országos nagyszabású mozgalom megindítását szükségesnek látja, mert nem tartja a viszonyokkal megegyeztetetőknek a közigazgatás szolgálóinak helyzetét.

Csatlakozzunk a mozgalomhoz. Egyesítsük erőnket, mert ha addig várunk, a míg a közigazgatási pályára keresve sem lehet megfelelő tisztviselőt kapni: akkor halálos bünt követünk el önmagunk és a közérdek ellen!

is s a szivekre ősz következett, fagyos, dermesztő ősz.

Eszembe jut a Bány Ernő története — ezé a száraz agglagényé, ki egyebet sem csinál, mint dolgozik, lumpol, aztán köhög úgy, hogy majd szétreped tőle.

Nem is volt nagyon régen, a mikor még Bány Ernő szép, deli fiatal ember volt, tele ábránddal, szenvedelemmel, szemei, azok a ma már megtört szemek, úgy ragyogtak, mint két fekete gyémánt s olyan hevesen tudott dobogni az a szív, mely ma már alig ad életjelt magáról.

Együtt mulattunk a multkor. A cigány olyan édes-bús melódiákat játszott, ő meg szomorkodott. Kiöntötte szíve minden keserűségét, aztán meg olyan kedve kerekedett, hogy a vi-gyorgó pincérel együtt kezdett táncolni. Olyan hatást tett rám, mintha valami családost szívű, duhaj parasztleányt láttam volna magam előtt.

Az ő lakásán ébredtem föl. Egyszerű, ősi szoba, minden különös kényelem nélkül, egyedül egy bőrdíván képviseli benne a fényűzés tárgyát. A falon a boldogabb mult gyászjelentései láthatók. Egy-egy legyező, rendezői szalag, meg egy már kissé kopott arké, mely alatt finom, gyermekes vonásokkal irt név olvasható.

Ugy szeretném tudni mindeniknek a történetét, — mert hiszen valóban érdekes lehet az a sok családás, mely ennyire megtörte a Bány Ernő szívét.

... Gyászjelentések a multból! — ő is így hívja ezeket az emlékfoszlanókat s ha rájok néz, úgy megnevésedik a szeme s úgy elborul az arca, mintha fájna neki a visszaemlékezés.

T. Közönség! Kétféle szegénység van, Az egyik tüntetve rámutat rongyaira, a melyekbe burkolózni kénytelen, — mez-telenségeire, melyeket az idő viszontagsá-gai ellen eléggé megvédeni képtelen. A másik: szégyenkezve megvonul valamely sarokban, foltot foltra rak fakult ruháján s pirulva gondol arra, hogy létezhetik va-lami, a mi a külső világnak eláruhathná: mennyire szorult segítségére, részvétre.

A vármegyei tisztviselők nagy, leg-nagyobb része ebbe a második kategóriába tartozik. Nem kiált segítség után, nem hallatja hangját uton utfele, nem sztrájkol, nem csavarja ki kényszereszközökkel a jobb javadalmazást, — — hanem dolgozik, tűr, munkálkodik, remél sőt tud lelkesedni eszmékért és eszményekért!

És ez — kivált akkor, mikor a csu-pasz nyomoruság bevonult hajlékaiba, mert anyagi jóléte a zéró alá süllyedt, — talán mégis csak osztatlan érdeme a vármegye-k tisztviselőinek, a mi figyelmet, szót, ak-ciót érdemel.

Vajh lesz-e olyan nagy szív ebben a mi nagy vármegyénkben, a mely szív megdob-ban érette, a vármegye tisztikaráért, s megdobogtatja, tette, áldozatra buzdítja érette Zemplénvármegye közönségét is?

Ha nem lesz: akkor csak voltak, de már nincsenek — Széchenyiek! Ha nem köv-eti Baranya és a többi négy vármegye példáját Zemplén is: akkor csak volt, de már nem vezér-vármegye!

Emlékbeszéd

Vécsey Sándor báró felett.

A Bodrogközi-Tiszszabályozó-Társulatnak f. évi október 25-iki közgyűlésén tartotta Mailáth József gróf társulati elnök.

Palida mors equo pulsat pede pauperum tabernas regumque turres.

Horatius L. I. od. 14.

És ez jut eszünkbe mindannyiszor, a mikor valakit kedveseink s barátaink közül az idő vas foga elpusztít; s bár tudjuk, hogy enyészett és elmulás a sorsa mindennek a világon, mindazon-által ezen tudat nyomában fakadó fájdalom hatványozódik, ha az enyészett, emberi számítás szerint váratlanul s oly valakit ér, kivel lelkünk különösen összeforrvá volt s kihez szívünk egész melegével ragaszkodtunk. S ezen tudat, t. köz-gyűlés, nemcsak a szűk családi, vagy baráti kör-ben, de nagyobb, az érzelmeiktől teljesen távol álló társaságokban is nyilvánul, ha az elhunyt ott is oly helyet tudott betölteni, melynek hiánya úrt és fájós nyomokat hagy hátra. — Mert a társulatot is, t. közgyűlés, választmányi tagjának s egyik nagybirtokosának, báró Vécsey Sándor ő Excellentiájának elhunytával nagy és váratlan veszteség érte.

Ő maga kezdett mégis beszélni a multról, arról a kis aranyrámás arképről, mely alá finom, gyermekes vonásokkal van e név írva: Olga.

— Nevelő volt — kezdé az elbeszélést — szőke hajjal, tündöklő fekete szemekkel s azzal a nem mindennapi bájjal bírt, mely első pillan-tásra lebilincseli az embert és soha többé nem szabadul meg hatalmától. Mintha most is látnám finom arcvonásait, pici száját s klasszikus met-szésű orrát, mely talán Diánához tette hason-lóvá, — én legalább nem tudtam szebbnek kép-zelni ezt a görög istennőt. Mondom, mintája volt a szépségnek és a bajnak.

— Olgának hívták. Én szintén abban a váro-sban laktam. Megláttam őt... és megszerettem. Te látod az arképet, előtted fölösleges véde-kezni, te érteni fogod, hogy mikép szerethettem meg egy nevelőnt. Többször találkoztam vele. Beszélgettünk, de csak hétköznapi, közönyös dolgokról. Azt hittem, hogy ki fogja olvasni sze-memből a szerelmet, neki pedig ez eszeágában sem volt s inkább talán a személye iránt érzett tiszteletre gondolt, melyért elég hálásan meg is fizetett egy-egy mosolylyal. Hallgattam érzel-meimmel. Ugy szerettem volna pedig térdre esni előtte, megfogni hófehér kis kezét s ismételni neki százszor... ezerszer azt az egyetlen szót: szeretem! szeretem!... Meg akartam neki mon-dani, de félttem, hogy visszautasít, hogy egy pere alatt a világ legboldogtalanabb emberévé tesz s inkább választottam a bizonytalanságot — csak-hogy oldala mellett lehessenek, csakhogy láthas-sam s elmerenghessek ragyogó szemében. Agg-legény lettem, szürkülő hajszálak mutatkoznak már fejemen, de életemben boldogabb percek nem

Július hó 20-án még itt volt köztünk s rö-vid időre rá a fájdalomtól megtörtén állottunk koporsója felett, mely őt tőlünk örökre elfedte.

Társulatunknak nem volt ugyan évtizedeken át tagja, de működése azon néhány év alatt is, melyet körünkben töltött, meggyőzött bennünket arról, hogy a társulatra nézve az ő elhunytá nagy veszteség; érdeklődése a társulati ügyek iránt oly páratlan volt, hogy egyetlenegy ülésről sem maradt el; a társulattal szemben pedig min-den gondolkodás nélkül és mindig áldozatkész volt; általánosan ősmert széles tudása és látó-köre — valamint gyors tájékozódása által ta-nácskozásainkban nagy hasznunkra volt, mert a legnagyobb buzgalommal igyekezett a társulati ügyeket, mindenkor az igazságot és méltányos-ságot tartva szem előtt, előmozdítani.

Itt telepedett le közöttünk, hogy egy életen át szerzett lelki kincsait a társulat és Bodrogköz más érdekkörei javára is értékesítse s hogy ezt ily hirtelen és váratlanul nélkülözünk kell, ebben rejlik a mi legnagyobb veszteségünk!

Mert oly bőven volt megáldva, t. közgyű-lés, elhunyt tagtársunk jó tulajdonságokkal, a mi az életben kevésnek adatik meg.

Pályáját mint közkatona kezdte meg Zem-plén-vármegye központjában s kevéssel később, mint főispán hagyta itt megyénket; egy ideig az ország bírói karának is díszes tagja volt s mielőtt közzénk jött volna állandó megtelepe-désre, a legmagyarabb főherceg, József kir. her-ceg mellett volt annak kedvelt főudmestere.

Megfuttat pályája is sokoldalú képzettség-ről tesz tanuságot; nem volt az a kérdés, a mi őt nem érdekelt volna és mindenhez hozzá tu-dott szólani, mert értelmes, tiszta felfogású és a mellett jóindulatú, nemesen gondolkodó, áldott jószívű ember volt.

Zenei téren, mi, kik ismertük, tudjuk, hogy kiváló tehetség volt; úgy kezelte a zongorát, mint kevesen; különösen átirt dalai voltak pá-ratlanok, mert minden zenedarabot ő maga álli-tott össze magának a legszebb akkordokban; rozsz szemé dacára szép írása volt s a kottát úgy tudta leírni, mintha nyomtatva lett volna; a ma-gyar zenének sajátos harmóniáját, melyet csak magyar ember képes méltányolni és megérteni, senki sem tudta nálánál jobban interpretálni; ezt Zichy Géza t. barátom is megerősítette, ki mindjárt halála után igen szépen emlékezett meg róla.*

A milyen képzett volt, olyan volt munka-bírása is minden téren s ebben a tekintetben szívós és kemény volt; magára nem adott sem-mit s ha kellett, még nélkülözni is tudott; sze-rénysége, tapintata és gyöngédsége határtalan volt; ezen tulajdonságok tették őt egyuttal a legkellemesebb vendéggé, a ki sohasem volt alkalmatlan ott, a hol gyakorta megfordult; mert ha huzamosabb ideig volt is valahol, ő a házi rendet soha sem zavarta meg; őt nem kellett sem mulatni, sem szórakoztatni, mert egész otthonosan sétával, vagy olvasással ön-önmagát szórakoztatta. S ezen tulajdonsága, hogy alkalmatlan nem akart s nem tudott lenni, okozta hirtelen halálát is, mert inkább eltit-kolta és semmibe sem vette nagy baját, sem-hogy az ápolással környezetének és hozzátar-

*) Lásd a „Budapesti Hírlap“ f. évi aug. 4-iki szá-mában gróf Zichy Gézának „Báró Vécsey Sándor“ című cikkét.

voltak azóta soha... soha! Miért is tarolja le a nyár legszebb virágait az ősz hideg lehetete, miért is mulnak el a szív ábrándjai, rózsaszínű álmai, — miért nem tartanak örökké ezek a szép napok!

— Olyan idő volt épp mint most. Lomb-hullat hives november. Kint sétáltam s gyönyör-ködtem az őszi képben néztem a esőrogve alá-hulló megszáradt faleveleket, hervadt virágokat, megsárgult füveket s olyan különös érzés támadt szívemben, olyan rosszul esett látnom a pusztu-lás szomorú képét s nem tagadom — talán tul-ságosan is érzékenyültem el. Valami előérzet féle szállta meg a szívemet, vagy mi a esoda történetet velem, de talán még könyeztem is. Ugy éreztem, hogy ez a mindent letaroló ősz szél magával ragadja és elsodorja az én boldogságomat is. Ez az érzelem csalta szemembe azt a ragyogó könnyecpet is, melyhez hasonló még e napig sohasem tört magának utat sze-memből.

— Elmerengtem, elábrándoztam. Épp akkor jött velem szembe Olga. Ugy vonzott magá-hoz, pedig nem akartam közelíteni különös kedélyhangulattal, de nem bírtam uralkodni magamon. Egészen a kapuig kísértem. Beszéltem neki sok bohóságot, ő meg csak mo-solygott, — de még sem volt olyan vidám, mint máskor szokott lenni.

— Már-már az ajkamon volt a vallomás, meg akartam mondani neki azt, a mit már olyan régen érzek és olyan régen akartam nyilvání-tani, hogy szeretem... szeretem... Mintha valami szoritotta volna a torkomat, vagy nem is mertem talán kimondani e szót — csakhogy

tozónak alkalmatlanságot szerezzen; kínos betegsége dacára ép elmével és férfias erővel halála esetére még intézkedéseket is tett; végrendeletében pedig minden jó ösmerésének emléktárgyakat hagyott, külön-külön írásban megjelölve pontosan kinek-kinek mit szánt; s így nagy lelki erejét az a mély vallásosság is szülte, mely benne lakozott s ő példányképpül szolgálhat a tekintben, hogy ha a néptől megkívánjuk a vallásosságot, mi műveltek menjünk jó példával előre.

Minden ízében nagy ur volt, a zajtalan áldozatkészség és nemesszívűség példányképe; mindig úgy adott, hogy azt észrevenni nem lehetett, nem kérkedett vele s ha anyagilag nem tehetett, tanácsával segített bárkin, a ki hozzá fordult; a kivel csak dolga volt, pedig ritka halandónak volt annyi jó embere, mindenkit lekötöztetett előzékeny modora és szolgálatkészségével — mind a mellett őszinte, egyenes és szókimondó volt, sőt ha kellett kimélet nélkül, de azért az illem határát soha sem lépte túl.

De nemes tulajdonait az tetézte, hogy feltétlen megbízható és jó barát volt s ez képezte t. közgyűlés az én melegségemet is, ha midőn egy tagtársunknak emlékét felelevenítém, azzal kapcsolatban oly dolgokra is kiterjeszkedtem, melyek társulatunk működéséhez szorosan nem tartoznak s felidéztem az elhunyt életéből oly mozzanatokat is, melyek voltaképpen csak szűkebb körének kedves emlékei közé sorozhatók; de annyian ösmertük és szerettük őt közülünk is, hogy a támadt vesztesség nem napról-napra mulékony fájdalmat és érzelmeket kelt bensőnkben s midőn kegyeletünk adóját az elhunyttal szemben bárhol és bárki előtt, emlékének felidézése által lerövidjük, nem feledkezhetünk meg azon nemes tulajdonairól sem, melyek őt mint embert és barátot oly általánosan kedvelté tették és mely nélkül hamar feledésbe menne, mert helyesen mondja a római költő: „Vixere fortes ante Agamemnona multi: Sed omnes illacrimabiles urgentur, ignotique longa nocte, carent quia vate sacro.“ (Horatius L. IV. od. IX.)

Vármegyei ügyek.

A legtöbb adófizető bizottsági tagok névsorában multi közleményeinkből véletlenül hogy hat név kimaradt, most vettük észre, midőn a „Zemplén“ 1900. évi naptárának ezt a fejezetét a hivatalos névsorral összeegyeztettük. A lapunkból véletlenül kimaradt legtöbb adófizető bizottsági tagok nevei: *Bessenyei* István Miglész, — *Géczy* István Homonna, — *Görgey* Gyula Ujhely, — *Grósz* Adolf Golop, — *Miklós* Béla N.-Rozvány és *Teich* Zsigmond Ujhely.

Uj adónem. A nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló 1898. évi XXI. t. c. értelmében a betegápolási pótdadó már a f. évben éspedig a föld-, ház-, kereseti-, bánya-, tőkekamat s járadékadóknak, ugyszintén a nyilvános számadásra kötelezett egyesületek s vállalatok adójának 3%-ban kivetendő lévén, minthogy a

ismét nem szóltam neki. Majd lesz még arra idő, talán már tudja is, de talán leolvasta arcomról, a mit nem merek kimondani, hogy szeretem!

— A kapuhoz értünk.

— Olgán látszott, hogy küzd magával, aztán meg is szólalt: „Nézzé! Ne vegye rossz néven, de menyasszony vagyok s tudja milyen a világ! Ha más férfival látja nap nap mellett az embert az a szokása, hogy rágalmoz! Ne vegye rossz néven, kérem, ne kisérgessen, hiszen nekem vőlegényem van!“

— Mintha kést szurtak volna szívembe, egyszerre olyan fájdalom nyillallott rajta keresztül s az őszi szél sodorta az uton végig a sárga leveleket . . . esörögtek . . . mintha mind engem gonyoltak volna milliószorosan csengett fülembe a rövid elutasítás: „Menyasszony vagyok!“ Oh Olga nagyon okos nő volt, értett hozzá miként kell egy embert tönkretenni. Mikor magamhoz tértem, már nem láttam sehol, a menyasszony kapui örökre bezárultak előttem. . . Hazamentem! Ráborultam erre a bőrdivánra és — nem szégyenlem kimondani — sirtam keservesen. Sirtam nagyon sokáig, elfuló, fájdalmas hangon . . . és legutóljára az életben. Ez az én történetem.

Meghatottan néztem Ernőre, ő pedig arra az aranykeretű arcképre szegezte tekintetét, aztán megcsókolta. . .

Kint éppen olyan lomb hullató novemberi nap volt, mint mikor ez az egyszerű történet véget ért s mint mikor Bány Ernő utolszor sirt életében.

fent említett t. c. végrehajtására vonatkozó Utasítás csak a mult hóban adatott ki, — a kivetés vármegyeszerte most van folyamatban. *E pótdadó fizetése alul sem az állami, sem a törvényhatósági tisztviselők, sem pedig a nyugdíjasok kivéve nincsenek.* E pótdadó kivételése, beszedése és behajtása, valamint az esedékes részletek után járó késedelmi kamatok tekintetében az egyenes államadókra nézve fennálló szabályok irányadóak. A f. évre kivetendő pótdadó még ez év végéig befizetendő.

Képesített jegyző. A községi, illetve körjegyzői elméleti és gyakorlati szakképesség megvizsgálása kirendelt vizsgáló-bizottság f. hó 3-án *Bolgáry* Andort a jegyzői szolgálatra egyhangulag képesítette.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. okt. 28-tól—novemb. 4-ig a) házasságot kötött: 7 pár; b) kihirdetett: 8 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben, d) elhalálozott: 5 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

Öfelsége a király Halottak estéjére Budapestről Bécsbe utazott, de tegnap reggel ismét visszajött Gödöllőre. A király Halottak napjának reggelén megjelent a kapucinusok bécsi sirboltjában és rövid imát mondotta királyné és Rudolf trónörökös koporsójánál.

György görög király Párisból Bécsbe érkezett s ott találkozott *Sándor* szerb királlyal. A Balkán két királya hódoló látogatást tett királyunk Öfelségénél.

Dél-Afrika hateréről ismét az angolok csufos vereségének híre hozta a táviró. A katasztrófa, mely az angolokat *Ladsmith* mellett érte, hasonlatos az olaszok hirhelt aduai esatavesztéséhez. A tengeri flotta ugyan oda érkezett már az angol segítő haderővel, de kérdés: képes lesz-e partra tenni a csapatokat, mert a diadalmas búr hadsereg most már mindenütt megszállva tartja a kikötők fölött uralkodó magaslatokat. Legújabb hír szerint végső szükség esetében az amerikai Egyesült Államok is segítségére mennek Angliának a búrok ellen.

Csata-emlék. A könniggrázi esataterén, *Klum* mellett, a hol 1866. júl. 3. a poroszok megverték a *Benedek* vezette osztrák-szász sereget, f. hó 2-án szentelték föl ünnepiesen a díszes esonházat.

Széchenyi Ödön gróf pasit, a törökországi tüzoltóezred főparancsnokát, a legnagyobb török rendjellel, vagyis az Ozmanje-rend nagyszalagjával tüntette ki a szultán.

Oroszország Spanyolországtól megszerezte a gibráltári szoros közelében fekvő *Ceuta* szigetét.

Spanyolországban a „Reino de Valencia“ nevű szölöket eddig megkímélte a filokszera, de most már ott is fellépett. A filokszerről lepett terület Spanyolországban most már 107,985 hektárnyi!

Hírek az országból.

Kánikula októberben. A Szepességben — különös játéka a természetnek — olyan forró napok járnak, hogy a havasokon nemesak e nyáron esett, de még a mult évekről ott maradt hó is teljesen leolvadt. Hanem az öröm nincs öröm nélkül, mert a rohamos olvadás árvizzel fenyeget.

Inségesek. *Ghyczy* Dénes, Komárom vármegye alispánja, felhívást intézett az ország összes törvényhatóságaihoz az árviz okozta károk miatt inségbe jutott *Csallóköz* fölsegítésére.

Uránia. Ez a neve annak a tudományos érdekű új színháznak, mely f. hó 2-án nyílt meg Budapesten. Célja: a világ legnehezebb foglalkozását, a tanulást, megkönyviteni és a tudományt közkincsé tenni segíteni. Bemutató előadása volt: *Küzdelem az északi sarkért.*

Színház.

Ma egy hetes referándánkért tetszett a „szomszéd ur“-nak, a „Fm. Hl.“-nak, a „Z“-t egy kis „megrovási kaland“-ban részesíteni. Zokn eset nek, mondhatnók pitagorászi haragra lobbant, hogy az ő Eiffel-tornyának kakasülőjéből harsogtatott színi kritikájába, a „sphaerák harmóniájá“-ba, mi, az epigonok, merészkedtünk beledöngöcsélni. . .

A „megrovási kaland“-nak szabályos módon s azon melegében magyarázatát kértük. Azt az üzenetet kaptuk, hogy abban az irányunkban tett kijelentésben a mi személyünk ellen

nem volt sértés, mert sértő szándék sem volt. Nos hát: a miénkben sem volt.

A korrekt üzenetet tudomásul vettük; diplomáciai összeköttetésünk azonban — hasonló félreértések kikerülése tekintetéből — e mai naptól kezdve a *Fm. Hl.* kollegával megszakadt; és így ezután már a „Z“ és a „Fm. Hl.“ is csak a Marconi táviró rendszerében fognak, ha fognak, egymásról tudomást venni.

Színházi referándánk fonalát folytatjuk, a hol elhagytuk, a mint következik:

Szombaton, október 28-án, Sydney bájos operetteje, *A gésák,* a japáni értelemben vett „százezer gyönyörűség leányai“ mutatkoztak be nagy közönségnek. Tavaly Csókákától láttuk, hallottuk először a remek zenéjü operettet, de csak most, hogy Kunhegyiek adták, éreztük ki belőle az igazi gyönyörűséget. Most hasonlítottatlanul ügyesebb volt a rendezés, fényesebb, stilszerűbb a kiállítás, sokkal jobban interpretált a zene, a mi első sorban a *Martonfalvi* György karmester érdeme. — Hozzászögödik *Thury* Mariska, a ki Mimóza szerepében szépen érvényesítette, még a mezzopriánókban is ezüst esengősü hangját; éppúgy *Szalai* Vilma is, ki egész kedvesen játszta és énekelte. *Molly* bájos szerepét. — Remek volt a *Rápolthy* Katinka (*Juliette*) alakja is mindaddig, a mig nem énekelte. — Az est hőse azonban a *Juhász* Vun-Csi-ja volt. Ezt a bohókás, elasztikus, jóízű alakot szinte megte-remtette. Minden jelenésében exellens, minden mozzulatában kacagató. Kupléit zárótáncra pedig olyan fürge, olyan művészi, hogy pártját ritkítja az egész országban, a szinpaditánéból pedig iskolát nyithatna! — *Kunhegyi* (Immari márk) is jóízű eredeti egy alakot ábrázolt, jellegzetesen is, úgy, hogy arcán, egész mivoltján előmlött a keleti nap perzselő ereje. Hanem nagy defektus volt, hogy az aranyos karpentum helyett gyalogszerrel csoszogott. — A kisebb szerepek is oly gondosan voltak megjátszva, hogy még az irigység sem találhatott bennük kivétnevalót. Az alkalmi diszletek is igen jól festettek. Szóval *A gésák,* melyet Kunhegyiek ösmertettek meg Ujhelylyel, nagy furorét csináltak.

Vasárnap, október 29-én, a *Leszámolás,* *Géczy* István egyik népszínműve került színre. — *Ugylátszik* *Géczy* írői vénája a „Gyimesi vadvirág“-ban fellobbant s el is égett. Mint az éji bogár . . . „nagyot koppan, azután elhallgat.“ A darab bizony nem valami sokat ér. Unalmas, minden bonyodalom és érdekesség nélkül szükkölködő. A részben sikerült előadás azonban türethetőn élvezhetővé tette. Nem is tudtuk, hogy *Thury* Mariska (*Eszt*) olyan ügyes népszínmű-énekesnő. Kedvesen játszott, csinosan énekelte. Üde, tiszta hangja van. Kár, hogy szerepét jobban be nem tanulta. Az egyik éneknél a zenekar és a kisasszony nem voltak együtt. Nem tudjuk ki hibás, ki sietett, ki maradt el? Mindenesetre kár ilyesminek megessnie. „Vigyázzni tessék“ . . . *Kálmán* Margit (*Mariska*) szép szerepébe nem tudott életet önteni, nagyon halkan is beszélt. — *Szelényi* Emilia és *Sáska* Ilona jók voltak. — A férfiak közül *Viola*, *Fábián*, *Dombay* és *Bárdy* emelkedtek ki az előadás keretéből. *Fábiánt* jóformán először láttuk a szinpadon s elmondhatjuk, hogy kitünő erőit bir benne a társulat, kit kár gyakrabban nem működtetni. Igaz érzés, természetesség jellemzik őt a szinpadon. — *Juhász* kicsi dolgot művelt kicsiny szerepében s kicsiny közönség előtt. — Nem lenne kár, ha az igazgató szigoruan követelné a szereptudást. Egy-egy kitünően sikerült előadás hatását erősen rontja az, ha némely tag nem tudja szerepét, a mi miatt szinte száználmas állapot hallani a nézőtérben is a sugó erőlködését. Prima regula: a szereptudás!

Hétfőn, okt. 30-án, az *Ingyenélők,* Vidor népszínműve került színre, bizony kissé pongyola előadásban. — *Fábián* (*Boros*) megint bebizonnyította, hogy nagyon jó színész. Ő volt jókedvre hangolója ez egész estén a közönségnek. — *Thury* (*Sárika*) szép hangjával és kedves énekeivel, — *Kálmán* Margit (*Gondos Eszter*) temperamentos játékával tették vonzóvá a két fő női alakot. — *Szelényi* Emilia (*Borosné*) és *Szabóné* Ilonka mulatságos két karikatúrája volt a divat hóbortjának, bár az utóbbinak toaletje kissé hanyag volt. — *Viola* szép hangjával s játéka biztosságával ma is uralta a helyzetet. Igazán az ő kedvéért is meg lehet nálunk nézni egy-egy népszínművet. Meg kell őt még dicsérnünk helyes és csinos öltözködéséért is. Mulatságos volt a „Csengő ére dalárda“ is: *Juhász*, *Arady*, *Szabó* és *Igmándi* alkották az érdekes kvartetet, melynek bolondozásán a közönség rengő kacagásban tört ki. Persze az énekszámokat meg kellett ismételni.

Kedden, okt. 31-én, újra ünnepi élvezete volt a színháznak. Az igazgató lelkes érületét mi sem bizonyítja jobban, mint a hazafias darabok műsora. *Jókai* Mórnak, a lángelkű, örökifju költőnek *Keresd a szíved* című „A kö-

szivü ember fiaiból dramatizált szépművét élvezték. A darab, bár regényes színezetű, telve van szebbnél-szebb jelenetekkel, mik a nézőre erősen hatnak. Társulatunk jeles előadásban mutatta be az érdekesen megírt színművet. Annyi taps, mint ez estén, még alig hangzott színházunkban. A siker oroszlanrésze ez estén a bájos és kedves igazgatóné: *Kunhegyiné* Bella érdeme. Különböző szerepekben láttuk már a fiatal művésznőt, de egyikben sem ért el ez estéihez hasonló sikert. Minden jelenését zúgó tapssal jutalmazta a hálás és lelkes közönség. Az öntudatlan s csak szerelmében ébredő, majd színeskedő, végül hősiességű Edit alig találhat hitebb megalkotóra nálánál. Méltán nevezhetni ez estét az ő diadalának. — *Rápolthy* Katinka hatalmas drámai erővel, kitöréseiben igazi szenvedelemmel ábrázolta Alfonzine szerepét. — *Sáska* Ilonát (Baranghyné) meggyőző és erővel teli játékért szintén tapsokkal honorálták. — *Szelényi* Emilia, a társulatnak a kiváló és jeles tagja, minden alkalommal csak dicsérhető. — A férfiak között ez estén előjárt *Erdős* s joggal, mivel jutalomjátéka volt. Hévvél és szépen beszélt. Szavaiból szinte kiért a szerelem melege, fájdalma is. — Mai társadalmunk létköre ritkán mutat ilyen tisztán szerető férfiakat. Jókai „ex professo” védője az igaz szerelemnek, mely nem kutat okok és okozati függések után, csak érez. A gondolkodás alárendeltje az érzésnek, az agy — a szívnek. Ez az ábrázoló szerelem. — Szép jellem a Baranghy Rikárd grófé is. Fiatal, könnyűvérű huszártiszt, a kit a tiszta szerelem tesz komolylyá. A kit az anyja iránt érzett szeretet s a kedveséhez fűző szerelem felemel. Ezt a szerelmes huszártisztet személyesítette *Dombay*. A hol érezni kell s a hol az érzelmeinek csapongó erőt kell kölcsönözni, ott *Dombay* hidegen hagy. Szép szál huszártiszt volt, hódító a megjelenésével, de fagyos a szeretetében. A hol szavalni kellett, ott magyarul, — a hol éreznie kellett, ott szavalt. — *Bárdy* eléggé sima s eléggé simulékony volt Révy ellenszenves szerepében. — *Juhász* (Pál) a becsületet öregkatonában szépen alakította. — Meg kell dicsérnünk végül *Neuwirth* Jenő műkedvelőt, ki újabb jelét adta színvonalának. Folyton versben beszélt, a rímeket folyékonyan tudta. A szerep betanulása és oly ügyes előadása elég nehéz munkát róna még színészre is. — Ebben a darabban még az előadás perdülését is meg kell dicsérnünk, a mi a társulat rendezőjének, gondolom *Bárdynak*, dicsősége és érdeme. (Direktor ur: egyes színlapokról miért marad le a rendező karmester neve s egyéb tudnivaló?)

Szerdán, nov. 1-én, a *Vigécek* került színre. — Tekintettel Halottak estéjére, kevesek voltak a színházban. Ilyenkor a legtöbb ember elhunyt szeretteinek áldoz s nem érez kedvet színházba menni. A kik elmentek, derült órákat élveztek az öt vigécek sokszor hallott tréfáin. — *Bárdy* (Abelesz) elemében volt s olyan pompás zsargonnal beszélt, mintha születésétől tanulta volna. — Jó segítőtársa volt *Szelényi* Emilia (Melania) kacagató maszkiájához azonban nem tudta mindig hozzáigazítani beszédmódja akcentusát — Igen jók voltak még *Fábián* (ő kiválóan elegáns is) és *Juhász*. — Az ördögös Gizike szerepében nagyon kedves volt *Kunhegyiné*; kicsiny közönségre nagyon tapsolta. — *Szalai* Vilma fess trafikós kisasszonyt ábrázolt.

Csütörtökön, nov. 2-án, a Halottak napjára kovácsolt *Molnár* és gyermeke indította haragra is, könyekre is a közönséget. A kőszívű molnár és ártatlan leánya mindenütt, a hol színeszek vannak, bevonulnak e szomorú napon a színpadra. — *Dombay* ábrázolta a molnárt, még pedig jelesül, felülmulhatatlan naturalizmussal. Ilyen alakításért kalapot emelünk előtte. — *Máriát* *Rápolthy* Katinka személyesítette a tőle már megszokott drámai erővel s szép kidolgozásban. — *Bárdy* volt a szegény molnárfiú s annyi igaz szerelemmel ábrázolta a boldogtalan legényt, hogy meg kell érte dicsérnünk. — A többi szereplőn is meglátszott az igyekezet. — A lélek-vándorlás szellemeit kérjük, hogy ilyenkor ne tessenek mosolyogni a diverz-lepedők alatt s vágjanak a komor hangulathoz illendő — képet. Egyébként eléggé kiszomorkodtuk magunkat s így jól esett, hogy:

Pénteken, okt. 31-én, újra a *Gésák* tarkabarkaságában gyönyörködhettünk. Itt már helyén való volt a mosoly, főképp pedig a szilaj jókedv, mely az egész közönséget ujfent elragadta. Ujra pompás, talán még a szombatnál is pompásabb volt az előadás. Hiszszük, hogy ezt a kedves és fokozódó hatással, mondhatnók bravural előadott operetét még egyszer fogjuk látni ebben a szezonban. A fülbemászó, kedves zene, a szép diszletek és jelmezek, a kitűnően rendezett előadás mindenkor vonzani fog.

Tegnap, szombaton, *Friss* Herman jeles műkedvelőnk lépett föl a *Felhő Klári*-ban.

Ma, vasárnap, a *Cigányszerelem*, Dankó Pista új népszínműve megyen. Ezekről a jövő számban.

Ómega.

Jövöhétiműsor. Hétfőn, november 5-én: *Cigányszerelem*, — kedden: *Egy katona története* (a kik a multkor nem látták, el ne mulaszták élvezni) — szerdán: *40 éves kis leány Juhász* jutalomjátéka, bizonyára zsúfolt nézőség előtt! — csütörtökön: *Aranykakas*, — pénteken: *Két tascó* (ez meg az aranyos Kunhegyiné jutalomjátéka lesz!) — szombaton: *Aranykakas*, — mához egy hétre: *Sulamith*.

Különbélek.

— **Az új magyar esküdtszék-ről** *Finkey* Ferenc dr. t. barátunk, a sárospataki jogakadémia jeles tanára, az új bünvádi eljárást szabályozó törvényeknek egyik legalaposabb ösmerője, fölkérésünkre kátét írt (legszívesebb köszönetünk érte!) a „Zemplén” olvasóközönsége számára. Abban a kátében népszerűen lesznek ösmertetve az új bünvádi eljárást kodifikálta 1896: XXXIII. 1897: XXXIII. és XXXIV. t. cikkelyek a bünvádi perrendtartásról, az esküdt bíróságokról és a bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről. Az új magyar esküdtszéki intézmény az 1900 évi január hó 1-én lép életbe, nálunk Zemplénben a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék szervezetével kapcsolatban. Azért a közérdekű dolog beható ösmeretését bevezető *Finkey*-féle közleménynek közreadását már a „Zemplén” jövő számában megkezdjük.

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király, kabinet-irodája útján, Durkoth István pichneyi és Szankulics László technai tenitőknek egyenként 15 ftnyi, — özv. Kudalósné Dzurilla Mária tőke-terebesi szegény asszonynak pedig 10 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Halottak napja.** Gyönyörű szép idő kedvezett halottak napjának Ujhelyben. Felhőtlen ég meleg nap sugara ragyogott le reánk és siettünk sokan, igen sokan a halottak eszöndes nagy birodalmába, hogy a mindennapi élet profán zajából arra a rövidke időre kiválva, kegyelettel áldozunk szeretteink és kedveseink emlékének. Népes volt ezen a napon minden keresztény temető, a sírhelyek virágillatban és koszorúktól pompáztak. Este felé aztán meggyújtották a lámpák, mécsesek és gyertyák ezreit, mint szép és megható jelképét a szeretetnek és megemlékezésnek. — A róm. kat. templomban az összes elhunytak lelkiüdvéért ünnepi mise volt e napon, délután pedig a főgimnázium ifjusága rendezett kegyeletes gyászünnepet a r. k. templomban.

— **Az ifjuság kegyelete.** A helybeli főgimnázium ifjusága kegyeletes hálójának szép és megható jelét adta f. hó 1-én, Mindenszentek-napján a temetőben. Elhunyt tanárai emléket élesztették fel, s lehet-e ennél lélekelőbb dolog? Főgimnáziumunk ifjusága d. u. 2 és 1/2 órákor gyászlobogó alatt és a teljes tanárkar vezetése mellett vonult ki a temetőbe. Ott az ifjusági énekiskola két bús éneket zengett, Toma István VIII. o. t. pedig könyekig megható beszédben emlékezett meg Istenben boldogult, de az ifjuságért életükben buzgó tanárokról, különösen pedig *Bauer* Lénárd legutóbb elhunyt piarista-professzor emléket üjtotta fel és az iránta való hálát veste nemcsak a volt tanítványoknak, hanem a tanítványok szüleinek lelkébe is. A kegyeletes ünnep emelkedett lélekre valló szép jelenség volt, melyet nagy számu és intelligens közönség hallgatott meg.

— **Személyi hírek.** *Jekelfalussy* Lajos tábornok, hadügyministeri osztályvezető, vármegyének fia, a novemberi előléptetéseknél altábornaggyá lépett elő. — *Arnótfalvi Arnótfalvy* István m. kir. honv. alezredes, kinek testvérei révén vármegyénkben is számos előkelő tisztelője és jóbarátja van, ezredessé lépett elő s továbbra meghagyatott a honvédelemügyi kir. ministériumban a III. (személyi) ügyosztály élén. A népszerű ezredes ur, ki most városunkban élvezi rövid egy heti szabadságát, vegye tőlünk ezen az uton is legszívesebb gratulációnkat! — *Lónyay* Gábor gr. *Deregyőr*-ről, — továbbá *Dókus* Gyula főjegyző, *Meczner* Béla és *Fejes* István ref. lelkész, Ujhelyből a mult héten Budapestre utaztak s ott egy nagyobb küldöttséggel *Wlassics* ministernél és *Zsilinszky* államtitkárnál tisztelegtek a s.-pataki ev. ref. jogakadémia érdekében.

— **Iskolalátogatás.** *Molnár* István főispán mult hó 31-én d. e. a S.-A.-Ujhely r. t. v. hivatalainak vizsgálatá után maradt pár negyedórányi idejét a „st. q.” izr. hitközség elemi iskoláinak meglátogatására fordította. Kíséretében voltak: *Rosenberg* Bernáth dr., isk. sz. elnök, kozmai *Kun* Frigyes mint a Kaesztenbaum-ala-

pitvány gondnoka, a polgármester, a főisp. titkár és lapunk szerkesztője. Öméltóságaz I. osztályon kezdve meglátogatta mindenik osztályát a kitűnő tanítókkal bíró felekezeti iskolának, meghallgatta a növendékek feleleteit, többekhez közülök maga intézett kérdéseket és teljes meglepedéssel a tapasztaltak fölött vett bucsut a hazafias szellemben vezetett derék iskolától — a viszontlátásra.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminister zempleni *Moskovitz* Iván dr. pestvidéki törvsz. joggyakorlót, z. Moskovitz Géza alsó-körtvélyesi nagybirtokos fiát, a kassai kir. törvszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Előléptetés.** *Marschalko* Jenő, a helybeli honvédszázalaj tisztihelyettese, a novemberi előléptetésnél hadnaggyá lépett elő.

— **Törvényszéki multság.** A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek társadalmi téren is buzgó elnöke, a bírói kar s családjaik összetartását fokozandó, minden hónap első szombatján társas összejövetelt rendez. A novemberi összejövetel tegnap volt a „Bock”-féle étkezőben.

— **Halálozás.** *Vidor* Mór, a „Gizela leánykiképző-egyesület” tisztviselője, f. hó 4-én S.-A.-Ujhelyben elhunyt. A megboldogult volt az alakuló félben lévő s.-a.-ujhelyi kölesönös önségi „Hitelszövetkezet” tervezetének kidolgozásával megbízva. Feladatának sikeres megoldása után érte utól a kérlelhetlen halál. Az alig 30 évet élt, erőteljes férfiút fiatal bánatos özvegye 4 hónapos gyermekével siratja. Temetése ma d. e. 10 órákor megy végbe. — Béke hamvaira!

— **Az időjárás.** A *Meteor* néven ösmertes szegedi mérnök, mondhatnók a magyar Falb Rudolf, egyebek közt a következőket írja: Az előre hirdetett „világ vége” ugyan nem fog bekövetkezni, mert annak bekövetkezése előtt több millió évvel már megette az utolsó ember az utolsó fókát; de időjárásunk változó lesz és pedig nem a szép napok előnyére. Az a sok meteor raj, melyekkel Földünk pályája e hónapban találkozok, nagy befolyást fog légkörünkre gyakorolni. Legvalóbbszinü, hogy a hideg a korai novemberi tél felé tereli az időjárást, körülösen 10. 13-ika körül, a *Leonida*-raj szórja majd reánk hulló csillagainak záporát, amit különben aligha láthatunk, mert valószínűbb, hogy hópelyhek hullanak helyettök. November vége azonban állandóbbnak és ismét enyhébbnek ígérkezik, bár 27-én ismét a *Biela-üstökös*-raj szórja ránk csillagait, amiket már inkább láthatunk, mint az előbbi. — Tény, hogy a nálunk is gyönyörű szép napok lehúzzák rólunk téli kabátjainkat.

— **Esküvő.** Fedák Miklós, Munkács-egyházmegyei végzett gk. teológus, Fedák Endre sz.-kereszturi lelkész unokaöccsese, okt. 31-én vezette oltárhoz néhai Ortutay Gyula volt jeszenői (Ungmegye) gk. lelkész és özvegyének, szül. Dubay Gizellának, kedves leányát, Margitot. A menyegzőt Zebegnyőn az Ortutay János nyug. gk. lelkész házában, mint a menyasszony nagyatyjánál tartották. Násznapok voltak: Ujhelyi Andor h.-dorogi és Ortutay István hlivistyei gk. lelkészek. Nászasszonyok: Ujhelyi Andorné és Ortutay Istvánné. Nászleányok: Kustán Anna, Dudinszky Juliska és Kapeller Róza. Vőfélyek: Hrabár Konstantin végzett teológus, Legeza Miklós és Legeza Agoston szintén végzett teológus. Az esketés szertartását, melyen a násznépén kívül még igen szép számu s diszes intelligens közönség vett részt, Ujhelyi Andor h.-dorogi lelkész végezte, a ki igen szép beszédet intézett az ifjú párhoz. A polgári kötés ugyanazon a napon d. e. 11 órákor a gálszécs-vidéki anyakönyvvezető előtt történt. Este az örömszülő lakásán gazdag lakoma volt, melyen sok szép tósz hangzott el. Lakoma után a fiatalág tánca perdült, a mely bizony eltartott kiválóan kiviradig. Az ifjú párnak mi is szerencsekívánatainkat küldjük. (r. l.)

— **Országos vásár.** Ujhelyben holnap és holnap után országos vásárt tartanak.

— **A „Zemplén 1900 évi képes nap-tára,”** most már, hogy a vármegyei választott bizottsági tagok sorában támadt hézagok is be vannak töltve és így megjelenésének ez az akadálya elhárított, a jövő hét folyamán annyira halad, hogy előfizetőkink legkésőbb nov. 10–15-ike között viszontlátják várva-várt házi barátjokat, a minden irányban tájékoztató, utmutató „Zemplén Képes Naptár”-t, melyet most is 2000 példányban adunk forgalomba. A kiadóhivatal.

— **A sárospataki ref. főiskola** ifjuság és tanárai ünnepiesen ülték meg a reformáció évforduló napját, okt. 31-ét. Az előadások és tanítások a főiskola minden szakán szüneteltek. Délelőtt 9 órákor istentiszteletre gyűlt össze az imateremben az ifjuság és a tanárkar, s itt *Novák* Lajos főiskolai lelkész mondott magasszárnyalásu alkalmi imát. — Délután ugyan csak az imateremben folyt le a tulajdonképen való emlékünnepe, a következő műsorozattal: I. CXLVI

Folytatás a II. mellékletben.

a Monte Mario escsán még osztrigák tenyészték, maig, mikor a Péter templom kupolájában már csak a rónesans legnagyobb építési remekét csodálja az utazó ángliusz.

Erről a népről, ezekről az emlékekről kezd beszélni a Nagy Képes Világtörténet 43 füzeté, melyben már a I. I. kötet szövegét veszi az olvasó. A harmadik kötetet, Geréb József dr. írta. Az egész munkát szerkeszti Marezali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője Gyomlay Gyula dr. akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 ft; füzetként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtató.

Az Istenben boldogult *Erzsébet király-asszonyunk* emlékére emelendő „Örök Imáds Templomá”-ra özv. *Sennyey Pálné báróné őnagyméltósága* kezéhez — a velünk eredeti példányokban közölt gyűjtőívek tanúsága szerint — közadakozásból befolyt eddig összesen: 483 ft 68 kr., mely összeg az egyes gyűjtőívek szerint így oszlik meg:

1. Bély falu ivén	43 ft — kr.
2. Hammerberg Jenőné ivén	50 „ — „
3. Maillott Györgyné báróné ivén 100 „ — „	
4. Szerviczky Ödönne ivén	60 „ 10 „
5. Tolcsvai rk. plebánia ivén	19 „ 58 „
6. Waldbott Mária báróné ivén	151 „ — „
	423 ft 68 kr.

Ehhez az összeghez járul még:

a) Széchenyi Imréné grófné adománya	50 ft
b) Molnár István főispán ad. 10 ft	60 ft — kr.
	483 ft 68 kr.

azaz: *négyszáznyolcvanhárom ft. és harmincyole krajcár.*

A fentebb 2. alatt kimutatott 50 ftnyi összegben a listákai 30 ftnyi, — a 4. alatt kimutatott 60 ft. 10 krnyi összegben a szomori 1 ft 60 krnyi, — végre az 5. alatt említett 19 ft 58 krnyi összegben a 8 ft 13 krnyi tolvai templomi gyűjtések is bentfoglaltak.

A „Budapesti Katolikus Kör” titkárának, *Gyürky Ödön dr.-nak*, Budapesten (IV. Molnár-utca 11. szám) ez évi okt. 24-én kelt s előttünk eredetiben felmutatott levele szerint, a Körhöz befolyt fenti 483 ft 68 krnyi összeg a „Magyar Alt. Hitelbank”-nál elhelyeztetett s adományaikra nézve az egyes adakozók névszerint felsorolva az „Alkotmány” c. lapban nyugtattak.

Tájékoztatásul itt említjük föl, hogy *Hornyay Béla dr.* buzgókodása révén a *M. A. V. s.-a.-ujhelyi javítóműhelyének* t. előjárósága és alkalmazottjai 21 ft. azaz *huszonegy* forintot raktak össze, mely kegyeletes adomány azonban a fent említett 483 ft 68 krban bent nem foglaltatik.

S.-A.-Ujhely, 1899. nov. 3-án.

A „Zemplén” szerkesztősége.

Nyilvános nyugtató.

A Sárospatakon, 1899. október hó 16-án, főméltóságú *Windisch Graetz Lajosné* urnó védnöksége alatt és általa rendezett koncertből kifolyólag:

Összjövdelem	752 frt 55 kr.
Kiadás	78 frt 70 kr.
Tiszta jövdelem	673 frt 85 kr.

Felülízetések: Főméltóságú herceg *Windisch-Graetz Lajosné* urnó 85 ft, — mélt. *Waldbott Frigyes br.*, mélt. *Lónyay Ödönne grófné* (B.-Olaszi), *Kun Zoltánné dr.-né*, 20—20 ft, — *Windisch-Graetz Lajos hg. ifj.* 15 ftot, — *Ambrózy Nándorné* (Ujhely), *Dókus László* (Ujhely), mélt. *Molnár István főispán*, *Dókus Gyula* (Ujhely) 10—10 ftot, — *Szekerák Kálmán* 7 ftot, — *Sennyey Miklósné* brné, *Mailáth József gf.*, *Comtesse Volkenstein* (B.-Keresztur), *Meczner Béla* (Ujhely), *Hornyay Béla dr.* (Ujhely) 5—5 ftot, — *Katinszky Géza* (Ujhely), mélt. *Szánky Nándorné* urnó (Ujhely), *Ferenczy Elek dr.*, *Mozsik József*, *Kolbay Gergely* 4—4 ftot, — *Czibur László* (Ujhely), *Phyllipp Károly* 3—3 ftot, — *Brozorád Rezső*, *Petrasovics főerdész*, *Schvarcer Andor*, *Niesner Ferenc* 2—2 ftot, — *Goldblatt Ferenc*, *Szepessy István*; *Knöpfler A.*, *Bálint Dezső*, *Telekyné urnó*, *Steinfeld Jenő* 1—1 ftot, — *Kiss Gyula* 50 krt. — A feljegyzettek kivül még 150 frt felülízetés van, melyet, a nevek be nem diktálása miatt, nevenként nem nyugtathatunk.

Sárospatak, 1899. október 29.

Trstyánszky,
c. titkár.

Szécsi Géza,
e. pénztáros.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: *Schneider Jakab.* —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Felhívás!

Tájékoztató és mihez tartás végett jónak látom a f. é. okt. 26-án Ujhelyben tartott közgyűlésnek a „Zemplén-vármegyei Tanítók Háza” és az „Arvay-emlék” tárgyában hozott határozatait egyesületünk t. tagjaival közlöm:

14. Elnök előterjeszti a „Zemplén-vármegyei Tanítók Háza” tárgyában kiküldött bizottságnak a tanügyi rovatban is közölt javaslatát és jegyzőkönyvét; egyúttal előrebocsátani kívánja, hogy tanító-egyesületünk e mozgalommal nem akar ellenkezésbe jönni a „Magyarországi Tanítók Háza” tárgyában megindult mozgalommal s midőn az előbbinek tárgyalására közgyűlést felhívja, az utóbbit is jóakaratu figyelmébe ajánlja.

Közgyűlés elhatározta:

a) Bizottságnak derék munkálatáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

b) Bizottság munkálatát felolvasottnak tekintvén, általánosságban elfogadja.

c) Kimondja a gyűjtés megkezdését s ennek foganatosítására *Hodossy Béla* elnök elnöke alatt *Dezső Lajos tk. igazgató*, az egyesület tiszteletbeli tagja, *Andrejkovics Pál gál-szécsi áll.*, *Balogh Kálmán spataki gy. isk.*, *Bajkay Imre k.-helmezi ev. ref.*, *György Mózes b.-kereszturi áll.*, *Gérecz Károly spataki ev. ref.*, *Hubay Bertalan spataki községi*, *Kárpáti Péter b.-zsadányi közs.*, *Kiszely Ede jajhalmi*, *Knöpfler Sándor s.-a.-ujhelyi izr.*, *Köese István tan. kép. tanár*, *Kulesár Ferenc s.-a.-ujhelyi áll.*, *Szabó Endre l.-polyáni ev. ref.*, *Lengyel Samu homonnai izr.*, *Lintz Géza szerenési*, *Mathiasz József n.-mihályi áll.*, *Pusztay Mihály tállyai*, *Schneider Jakab s.-a.-ujhelyi izr.*, *Vágó Gyula ujhelyi áll.*, *Vitt József spataki izr.*, *Zselvay Bogdán varannói áll. tanítók*, választmányi tagok és *Balázs Mihály szinnai*, *Svábi Mihály brezonyczei áll.* és *Szabó János mező-laborezi áll. tanító*, egyesületi tagokból álló bizottságot küldi ki.

d) A „Magyarországi Tanítók Háza” ügyét is magáévá teszi s kimondja, hogy erejéhez képest ez ügyhöz anyagi támogatásával is hozzájárul.

e) Végre elnököt felhívja hogy e fontos ügyről az egyesület minden gyűlésén részletes jelentést tegyen.

19. Elnök előterjeszti, hogy az alsó járáskör 1899. márc. 9-én Spatakon tartott közgyűlése b. e. *Arvay Józsefnek*, a nagyhirű pedagógusnak, a kiváló tanárnak, Zemplén-vármegye első kir. tanfelügyelőjének emlékéért megörökíteni óhajtván elhatározta, hogy *Arvay József* areképét a spataki áll. tanítóképző számára olajfestményben elkészített, sirját pedig emlékkövel jelöli meg. Az alsó járáskörnek eme határozatát a választmány is magáévá tette s javasolja közgyűlésnek, hogy a kegyeles ügy támogatását határozza el.

Közgyűlés elnök előterjesztését tudomásul vevén, választmány javaslatát elfogadja s a kegyeles mozgalomhoz hozzájárul. Annak foganatosítására (lásd fennebb!) bizottságot küld ki. *Hubay Bertalan főjegyző*, *Hodossy Béla* elnök, *hitelesítették: Balogh Kálmán, Kötse István.*

Megjegyzem, hogy gyűjtési szándékunk a vármegye tek. alispáni hivatalával közöltvén, jóváhagyó tudomásul vétetett.

Voltak, kik a gyűjtést — jóakarattól vezéreltetve — már a közgyűlésen megkezdeni óhajtották volna. De tán jobb volt akkor nem gyűjtőnünk, a lelkesülés pillanatnyi heve elmulván, otthon számot vehet ki-ki magával, mennyit adjon, mennyit adhat egyesületünk fennebb jelzett céljai megvalósítására.

A gyűjtést s adakozást ezennel megkezdem; a sárospataki takarékpénztárba f. é. 28-án 7877. sz. tak. pénzt. könyvecskén 10 koronát „Arvay emlék” címmel továbbá a 7878. sz. tak. pénzt. könyvecskén „Zemplén-vármegyei Tanítók Háza” címen szintén 10 koronát, mint saját adományomat kamatozás végett betettem.

Felkérem egyesületünk t. tagjait, szíveskedjenek a „Zemplén-vármegyei Tanítók Háza”-ra s az „Arvay emlék”-re szánt — habár csak filférnyi adományait is címre küldeni. Az adományokat időről-időre nyilvánosan, a „Zemplén”-ben fogom nyugtázni s a sárospataki takarékpénztárban kamatoztatni.

Gyűjtőíveket csak a gyűjtő-bizottság tagjainak s legfeljebb azoknak küldök, kik gyűjtőívért hozzám fordulnak. Tisztelettel kérem a nemes szívű adakozókat, hogy neveiket olvas-

hatón írni, valamint az adomány célját világosan megjelölni szíveskedjenek. Mély tisztelettel Sárospatak, 1899. nov. 1.

Hodossy Béla,

tan. egyesületi elnök.

Közgyűlésünk.

Elmult. A legkedvesebb emlékekben él lelkemben képe, mert láttam ott, hogy mi tudunk és akarunk élni. Tudunk és akarunk élni szeretett hazánk tanügyéért és csak legvégül önmagunkért.

Október hó 26-án gyűlt össze Zemplén-vármegye tanítótsága számszerint 101-en Sátoralja-Ujhelyben, a vármegye ősi székházának nagytermében, hogy tovább vigye egy lépéssel a haladás, a magyar kultúra zászlaját, melyen a hamisítatlan hazaszeretet lángbetűi ragyognak. Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a tanácskozást a mi kedves *Hodossy Bélánk*, az elnök. Megnyitó beszédében sok mindenre kiterjedő figyelemmel mutatott rá a tanítás terén tapasztalt hiányokra s munkás jobbiban hordott fátkya magasan lobogó lángjával megvilágítja a helyes utat, a melyen szent ügyünk diadalra juttatása érdekében haladnunk kell. És e megnyitó hatása alatt fellángolt hazaszeretetünk tüze, ajkunkra adván a szent óhajást:

„Hazádnak rendületlenül,
Légy hűve óh magyarlak!”

Magyarország megdicsőült Nagyasszonyának, b. e. *Erzsébet királynénak* megrendítő halála okozta mérhetetlen fájdalomtól vármegyénk tanítótsága is részt kért annak idején, ugy az alsó-, mint a felső-kör jegyzőkönyvben örökítvén meg emléket sokszor megbántott nemzetünk védszentjének. Emléke közgyűlésünk jegyzőkönyvében is megörökítettük.

A magyar kultúra első bajnokát, *Wlassics* ministert táviratban üdvözölte a közgyűlés.

A királynéra történt fájdalmas emlékezés után ismét érzékeny hurjait érinté szívünknek az elnök, midőn a tanfelügyelő felé fordult s a könyekig megható beszédben üdvözölte a mi szeretett tanfelügyelőnk, *Nemes Lajost*, 20 éves tanfelügyelői működése alkalmából. Szívhez szökött, szívünkben beszélt!

Meghatottan köszönte meg vármegyénk tanügyének első óre a meleg hangu üdvözlést s könyek között jelentette ki, hogy mint eddig, ezután is az lesz legkedvesebb kötelessége, hogy a tanügy és a tanítótságot javát ószinte szeretettel munkálja. Tartsa meg a jó Isten *Nemes Lajost* nekünk sokáig!

Ily ünnepies hangulatban kezdtük tanácskozásunkat, melynek első tárgyat az elnök részletes jelentése képezte. E jelentésből sikerült emlékezetben tartanunk a következőket:

Az 1879. év aug. hó 12-én történt első alakulás óta tartott az egyesület 13 közgyűlést. Jelenleg van 160 rendes tagja, melyből az alsó-körre 100, a felsőre 60 esik. Tiszteletbeli tag van 3, alapító tag 1. Kiemelte az elnöki jelentés két derék kartársunk nevét, kik tanítói működésük negyedszázados évfordulóját ünneplik. E két derék férfiú: *Berez Károly*, alsó-berecki községi és *Vágó Gyula*, s.-a.-ujhelyi állami igazgató tanító. Sokáig éljenek!

Fájdalommal emlékszik meg *Szkiba Mihály* és *Baltovich Mihály* kartársak, egyesületi tagok elhunytáról s indítvánvozza, hogy a derék kartársak emléke közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíttessék.

A fuvar- és napidíjak ügyében a vármegyéhez benyújtott kérvényre érdemleges válasz nem érkezvén, az elnök személyesen járt utána a dolognak, a mikor aztán megtudta a valót, hogy t. i. a közművelődési alap saját kiadásait sem fedezheti. Jelenti továbbá, hogy ez ügygyel való foglalkozása közben tudomására jött, hogy a kérdés már részben meg van oldva az által, hogy a vármegye némely járásában, pl. a bodrogközi járásban a felekezeti tanítók fősolgabírói intézkedés folytán kapják napi és fuvardíjak megtérítését, kívánatos volna ez eljárásnak az egész vármegyére kiterjedő általánosítása; ez okból felhatalmazást kér elnökség részére, hogy e tárgyban a fősolgabírákhoz küldöttesség útján benyújtandó külön-külön kérvényt intézhessen.

Elnök előterjesztését közgyűlés sajnálattal veszi tudomásul, a kért felhatalmazást elnökségnek a fősolgabírákhoz intézendő kérvény benyújtására megadja.

Kárpáti Péter, központi pénztáros 20 korona alapítványjal járult egyesületünk anyagi erejének növeléséhez, a mely nemes tett önmagában rejti a dicséretet s a melyért jegyzőkönyvi köszönetet kapott.

A Gömör-, Kis-Hont-, valamint a Nógrád-vármegyei tanító-egyesületet fennállásának huszonötödik évfordulója alkalmából jegyzőkönyvi kivonatban üdvözi a közgyűlés.

A választmány előterjesztése alapján a központi pénztárosnak a felmentvény megadatott.

A tagsági díjak könnyebb kezelése céljából elhatározta a közgyűlés, hogy azokról el-

ismervényeket nyomtat, melyekkel a hátrálékos tagok a gyűlések alkalmával meg lesznek kénytelenek. Bizony az ilyen kedveskedések elől bálós lesz ám megugrani.

E közgyűlés feladatai közé tartozott a pályamunkák sorsa feletti intézkedés is. Az előirt formák betartásával két pályamunka érkezett az elnök kezébe. Az I. számú jellegű: „Virtus nobilitat!“ a II. számú: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!“ Mindkét pályaműt a kritikus présen s minthogy a bírálóbizottság három tagja az I., egy a II. számú találat jutalomra méltónak; a közgyűlés a választmány javaslatához képest úgy intézkedett, hogy az I. számú pályamunka szerzőjét 20, a II. számúét 10 korona jutalomban részesíti. A jellegű levélké a közgyűlés előtt felbontatván, kitént, hogy az I. sz. munka szerzője Fábrián István, abarái ev. ref., a II. számúé Hubay Bertalan, sárospataki községi tanító s egyesületi főjegyző.

Elnök előterjeszti a választmányok a tanügyi rovatra hozott ama határozatát, mely a) a lapot, ha lehetséges, továbbra is fenntartandónak véli;

b) Schneider Jakab rovatvezetőnek hű és buzgó fáradozásáért elismerését, őszinte köszönetét fejezi ki;

c) a rovatvezető mellé 10—12 tagból álló bizottság kiküldését javasolja;

d) Schneider Jakabot, ki a rovatvezetői tisztviselésről lemondott, újból bizalommal kéri, hogy a rovatvezetését legalább új évig teljesíteni sziveskedjék.

Közgyűlés választmány javaslatához mindenben hozzájárul s kimondja, hogy a lapot továbbra is fenntartja s midőn Schneider Jakabnak köszönetet szavaz, felkéri, hogy legalább új évig sziveskedjék a rovatot vezetni, elnököt pedig megbizná, hogy a rovatvezető mellé 10—12 tagból álló szerkesztői bizottságot jelöljön.

Schneider Jakab a rovatvezetést új évig megígérvén, közgyűlés ez ígéretet eljenzéssel fogadja.

A tanítók házára került a sor, a közgyűlés határozatát Elnök e rovat élén külön felhívásban juttatja a tanítóság és a nagyközönség tudomására.

(Folyt. köv.)

Fábrián István.

A rovatvezető postája.

K. Gy. — Valaskócz. Majd előkeressük, közlése hely- és alkalmosságától függ.

CSARNOK.

Őszszel.)

Sz. E. -hez.

Találkoztunk nyiló tavasszal,
Midőn a lomb, virág fakad,
Illat száll fel a kósza szellőn,
Enekelnek a madarak . . .
Van valami illatban, dalban,
Mi vágyakat kelt, kéjt lehel:
Két rezdülő lomb összehajlik,
Két érező szív összever.

Találkoztunk a nyár hevében,
Midőn perzsel a napsugár,
Harmatot kérnek a virágok,
Eltikkad a dalos madár . . .
Van valami lankasztó bémbe;
De mégis andalgó gyönyör,
Mi a szívet mámorba vonja,
S elringat, — mialatt megöl.

Most találkozunk hideg őszszel,
A köd leszáll az ormokon;
Virág, lomb hull le az avarba,
A dal kesergő fájdalom . . .
Van valami ősz borujában,
Mi nálunk is hő gyászra lel,
Mikor tavasz s nyár sirját ássa:
Emlékünk is hantolja el!

(Budapest.)

Pápay Lajos.

*) A szerzőnek legközelebb megjelenő kötetéből.

Közgazdaság.

„Alsó-Hrabóc és vidéke hitelszövetkezet.“ A f. évi október hó 21-én Ganczaugh Miklós elnöke alatt „Alsó-Hrabóc és vidéke hitelszövetkezet“ elnevezéssel az a.-hrabóci körjegyzői hivatalban új szövetkezet alakult. A közgyűlésre tömegesen megjelent részvényjegyzők bizonyítékát adták annak, hogy a szövetkezet megalakulása régen érzett hiányt fog pótolni. Elnökké Mauks Árpádot, alelnökké Ganczaugh Miklóst, könyvelővé Steiner József körjegyzőt választották közakarattal. A szövetkezet minden valószínűség szerint f. évi december hó 1-én

kezd meg működését. Az üdvös eszme kezdeményezője Andrassy Sándor gróf volt.

A pinceszövetkezetekről szóló ismertetés és alapszabály-minta mindazoknál a főszőlőgábránknál, kiknek járása területén szőlőművelés van, továbbá S.-A.-Ujhely polgármesterénél, ugyisintén a gazdasági egyesületnél, végül a terezi állami vincellériskola igazgatóságánál **ingyen kapható** s az említett szakközégek minden ide vonatkozó kérdésben bárkinek készséggel adnak felvilágosítást.

Városi és községi ügyek.

* **Hivatalok vizsgálata.** Molnár István főispán, törvényadta felügyeleti jogával élve, okt. 30-án és folytatva okt. 31-én megvizsgálta S.-A.-Ujhely rend. tanácsú város összes hivatalait, nemkülönben a város pénztárát és a rendőrkapitányi hivatal pénzkezelését is. A pénztárak, ugyisintén a városi fogyasztási iroda ügyvitelének és pénzkezelésének megvizsgálásánál a vármegye főszámvevője teljesítette a szakértői szolgálatot. A hivatalok ellenőrző vizsgálata feleltette a f. évi apr. hó 1-től, vagyis a rendezett tanácsú városi szervezet életbelépésének napjától a vizsgálat napjáig terjedő hivatali tevékenységet, külön-külön és szervezeti egybe-függőségben. A hivatali rend és pontosság épp úgy, mint annak alapos és helyes egybeillősége, nem hogy kielégítő, de *mintaszerű* volt, — amiért első sorban városunknak kiválóan értelmes, ügybuzgó, pedáns és fáradhatatlan polgármesterét, Székely Eleket, illeti az elismerés; de határozott érdeme van az egyes hivatalok lelkiismeretes, kötelességtudó, ambiciózus vezetőinek is, kik teljes mértékben át vannak hatva attól a nemes érzettől, hogy nem a hivatal van ő érettek, hanem ők a hivatalért és nem a közönség ő érettek, de megfordítva. Így nyilatkozott róluk a főispán is, midőn mindannyiuknak teljes bizalmat szavazva, serkentette őket, hogy a legjobb bírora, tiszta lelkiismeretükre hallgatva, haladjanak tovább a helyes irányokba terelt közdolgok előbbrevitelében.

* S.-A.-Ujhely r. t. város közgyűlése.

Lapunk előző számában említettük, hogy S.-A.-Ujhely képviselőtestületi közgyűlését a f. év október 31-én tartja meg. — A közgyűlés megnyitása előtt Székely Elek polgármester meleg hangon emlékezett meg néhai Nagy Armin dr. képviselőtestületi tagnak kiváló érdemeiről, miket a város közügyei körül szerzett; indítványozta, hogy érdemei jegyzőkönyvben örökítesenek meg s a családhoz részvétáírat intéztesék (*Helyeslés*). — Hasonlóképp indítványozta, hogy Matolai Etelének és Schön Vilmos dr.-nak köszönet nyilvánítsák a város koszorújának az aradi vértanúk emléksobrára történt elhelyezésért. — Az elhunyt Nagy Armin dr. helyére a jogügyi bizottságba Lácay Eleket, a pénzügyi Székely Imrét választották meg; a Lakatos Gyula eltávozásával megürült közgazdatis bizottsági helyre Staut József választott meg közfelkiáltással. — A polgármester indítványára az iparos tanulók iskolájára a felügyelő bizottság a következőkből alakított meg: Jelenek Adam, Ligeti Ignác, Róth Bernát, Kovács Endre, Maternyi József, Szent-Györgyi Vilmos, Móré Dániel, Korinkó János, Miszpál József, Behyna Miklós, Zombory János és Wilhelm Henrik. — Elfogadták a polgármesternek a jövő évi közelebi munkálatokra vonatkozó előterjesztését, — jóváhagyott az építkezési szabályrendelet, — a szesz-pótadók ügyviteli szabályzata — és a cselédszerzőkre vonatkozó szabályrendelet. Tudomásul vétetett az október havi pénztári — vizsgálatról szóló jelentés és a pénztár átadásáról szóló jegyzőkönyv, — elfogadtatták a tanácsnak a Diána megvételére vonatkozó az a határozata is, hogy a vételár a regále-kötvényekből fedtetessék. — Az árverésen eladott fára vonatkozólag, a pénzügyi bizottság és tanács javaslata folytán, Gránspan Hermán ajánlata fogadtattott el. Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlés d. u. 1/2 órakor végződött. — A jegyzőkönyv hitelesítésére Meczner Gyula és Schön Vilmos dr. képviselő tagok kérték fel.

Vármegyei Hivatalos Rész.

27542. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Tekintetes szerkesztőség!

Az 1894 évi XXXIII t.-cz. 10 §-ának első kikezdése alapján ideiglenes helyettesítésre kirendelt anyakönyvvezetők fuvardijai tárgyában a Nagyméltóságú Belügyminister úrnak 108412/I. szám alatt kiadott körrendeletét másolatban mihez tartás és anyakönyvvezetőkkel leendő közlés végett kiadom.

S. A.-Ujhely, 1899. október 28.

Matolai Etel, alispán.

Másolat.

Magy: kir. Belügyminister 108,412/IX. szám. Körrendelet valamennyi vármegye alispánjának. — Az 1894 évi XXXIII t.-cz. 10 §-ának első kikezdése alapján ideiglenes helyettesítésre kirendelt anyakönyvvezetők fuvardijai rendszerint akkor is számítanak fel, ha úgy a helyettesítő, mint a helyettesített anyakönyvvezető egyszersmind községi jegyző s a helyettesítő anyakönyvvezető a jegyzői teendőket ellátására is ki van rendelve. — Pedig ennek azon alkalmakkor, midőn a helyettesítő anyakönyvvezetőnek a jegyzői teendőket is el kell látnia helye nem lehet; — mert ily alkalmakkor az illetők az érdekelt község részéről fuvarral úgy is elláttatnak, külön kiadásuk e ezimen tehát fel nem merül. — Felhívom mindezek folytán a Czimet, hogy az anyakönyvvezetőket a felszámítás tekintetében az anyakönyvi közvetlen felügyelő hatóságok útján ehez képest utasítsa, s egyszersmind arra is hívja fel, hogy a felszámítás helyességének megbírálhatása végett jövőre ez útszámákon a „jegyzet“ rovatban minden egyes esetben azt is tüntessék ki, vajon I. a helyettesítő és helyettesített anyakönyvvezetők (anyakönyvvezető helyettesek) községi jegyzői állást töltenek-e be, 2. s ha igen, a helyettesített anyakönyvvezető-jegyző helyett ki látta el és mely napokon a jegyzői teendőket a helyettesítés tartalma alatt. Felhívom továbbá a Czimet, hogy tegye intézkedés tárgyává, miszerint az anyakönyvvezetői ideiglenes helyettesi működés s a község jegyzői teendőiben való helyettesítés a lehetőséghez képest összhangba hozassék, s a kettős feladat akkét oldassék meg, hogy a taksarokosági és időkiméltési szempontok kellőképp érvényre jussanak. — Az útszámálok felterjesztése alkalmával mindazon esetekben, midőn az anyakönyvvezetői teendőben községi jegyző (körjegyző, segédjegyző) községi (kör) jegyzőt helyettesít, a jegyzői teendőket azonban más látja el, az ok, mely ezen kivétel intézkedést előidézte, tüzetesen megjelölendő. — Budapest 1899 évi október hó 12-én a minister helyett Széll s k. államtitkár.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1899. szeptember 28-án tartott közgyűléséből.

360. sz. Olvastattott az állandó választmányának a közmivelődési alapjára kivetendő 1%-os vármegyei pótadó kivetése tárgyában beadott határozati javaslata.

Az állandó választmányhatározati javaslatainak Andrassy Géza gróf, id. Bajusz József, Bálint Dezső, Bánóczy Kálmán, Bernáth Aladár, Bernáth Győző, Besseney István birtokos, Borsai Miklós, Bucinszky Lajos, Buza János, Czibur Bertalan, Fejes István, Ferenczy Elek dr., Fieker József, Fuchs Jenő, Görgey Gyula, Grosz Jenő, Haas Bernát dr., Hornyay Béla dr., Isépy István, Katinszky Géza, Kesseő Géza dr., Kincsesy Péter, Kónya András, Kresz János, Kröczler László dr., Kun Zoltán dr., Lácay László dr., Lengyel Endre dr., Malonyay Ferenc, Meczner Béla, Meczner Gyula, Nemthy József, Nyomárkay Odön dr., Obláth Mór dr., Oestereicher Lázár, Pilissy László, Potoczky Dezső, Rónay Simon, Rosenthal Sándor dr., Schön Vilmos dr., Spillenberg József, Sulyovszky István, Szirmay György gróf, Szirmay Pál, Szurkay Agoston, Szokolay Emil, Trstjanszky Károly, Vay Sándor báró, Viczmándy Odön, Vitányi Bertalan, Zombory Gedő, Adriányi Kálmán, Ballagi Géza dr., Danes János, Dókus Gyula, Dudits János, Dudinszky Elek, Evva Lajos, Farkas Róbert dr., Fröhlich Gyula, Führer Miksa, Füzesséry György, Füzesséry Odön, Füzesséry Tamás, Gerzanicz Tivadar, Goszó Bálint, Haraszthy Miklós, Hidegkövy Elek, Horváth Hugó, Kantha Vilmos, Kerekes Szilárd, Kossuth Elek, Kudász Kálmán, Legeza Irén, Lehoczky Endre, Matolai Etel, Mauks Endre, Mátray Sándor, Mezey Jenő, Mihály János, Miklóssy István, Molnár János, Orosz Zoltán, Pálóczy József, Paulay Gábor, Pereszlenyi István, Pólyánszky Gyula, Rákóczy Ferenc, Romonyák János, Schönfeld Albert, Staut József, Szaxun Izidor, Szerdahelyi Vince, Székely Károly, Thuránszky László, Várlaki Sándor, Wischán József, Zaborovszky Kornél, Zachár János, Dókus László, Dongó Gy. Géza, ifj. Meczner Gyula, Prihoda Etel, „igen“ és senki „nem“ szavazatával lett elfogadásával, a vármegye közmivelődési alapja javára az összes egyenes állami adókat terhelőleg 1900. évre 1%-os pótadó kivetése elhatározott.

Ezen határozat meghirdettetni s annak megtörténte a netaláni felebbezésekkel a nm. belügyministeriumhoz felterjesztetni határozottatott.

Kmft.

Jegyzette:

Thuránszky László,
tb. főjegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

T. Zemplén-várn. nye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi szeptember hó 29-én tartott közgyűléséből.

469/19036. sz. Olvastatott a belügyi m. kir. minister Onagyméltóságának 73882. számú intézvénnyel, melyben a postahivatallal bíró körjegyzői székelyhez tartozó kis községekbe szülő postai magán küldemények kézbesítése és az ily helyekről eredő küldemények feladása körül követendő eljárásról értesít.

Az intézvénnyel a közönség tájékoztatása végett a „Zemplén” hivatalos lapban leendő közértesítés s mihez tartás, illetve megfelelő intézkedés végett a járások főszolgabíróinak leendő kiadása elrendeltetik.

Jegyzette: **Bernát Aladár,**
IV-ik aljegyző.

Kiadta: **Thuránszky László,**
tb. főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyminister 73882/IV. a. szám. **Körrendelet** valamennyi vármegyei törvényhatóságnak a postahivatallal nem bíró községekbe való postai küldemények kézbesítése tárgyában f. évi április 20-án 29913. sz. a. kiadott körrendeletet kapcsán az ország egyik törvényhatóságának alispánja kérdést tett hozzám, hogy miképp eszközöltessek a kézbesítés oly körjegyzőségekben, illetve az ahhoz tartozó kis községekben, ahol a körjegyzői székelyen postahivatal is van. — Amár az idézett körrendeletben megszabott irányelvekből a föltett kérdésre nézve a megfelelő utbaigazítás levonható, mindazonáltal egyöntetű és célravezető eljárás biztosítása végett szükségesnek láttam, a 29913/899. számú körrendeletet pótlásul az összes vármegyei törvényhatóságokat az alábbi utasítással eljáratni arra nézve, hogy a postahivatallal bíró körjegyzői székelyhez tartozó kis községekbe szülő postai magán küldemények kézbesítése és az ily helyekről eredő küldemények feladása körül minő eljárást léptessenek életbe. Mindezek előtt megjegyzem, hogy a föltett kérdés tekintetében különbséget kell tenni a közt, vajjon a körjegyzői esorothoz tartozó, illető kis község a körjegyzősége székhelyén levő postahivatal forgalmi körébe esik-e vagy sem, továbbá vajjon a körjegyzősége székhelyén levő postahivatal forgalmi körébe tartozó kis község a körjegyzőségtől saját közegével hoztatja-e el a hivatalos levelezéseket avagy azokat a körjegyzőség, illetve körjegyzői székelyt képező község egyik alkalmazottja viszi ki az illető körjegyzőség székhelyén lévő, hanem más postahivatal forgalmi körébe esik, ugyanazon rendelkezés lesz érvényre emelendő, mely a folyó évi április hó 20-án 29913. sz. a. kiadott körrendelet 1 és 4. §-ában a nagy községekre és körjegyzői székelyt képező kis községekre nézve kimondva lett. Az olyan kis községek tehát, melyek más postahivatal forgalmi körébe tartoznak, mint a körjegyzőség, s melyek úgy is külön küldőncöt tartanak, hasonlóképpen kötelezendők a község lakosai részére érkezett, illetve általuk feladni kívánt postaküldemények közvetítésére és záros táska beszerzésére. A második esetben, midőn a köresorothoz tartozó kis község a körjegyzőség székhelyén levő postahivatal forgalmi körébe esik és a körjegyzőségtől a hivatalos levelezéseket saját közegével hoztatja el, az illető kis község szintén kötelezendő arra, hogy közegével mindannyiszor, valahányszor őt a körjegyzőséghez beküldi, (hetenkint azonban legalább háromszor) a postahivataltól a felek levelezéseit is elhozassa, illetve az általuk feladni kívántakat oda elszállítsa és a levelezések elhelyezésére szintén záros táskat használjon. Több kiadás ez által az ilyen kis községet sem fogja terhelni, mert a körjegyzőséggel való érintkezés céljából alkalmazott közeget különben is díjazni kénytelen. Végül a harmadik esetben, a hol t. i. a kis község a körjegyzősége székhelyén levő postahivatal forgalmi körébe esik ugyan, de közte és a körjegyzőség közt a hivatalos levelek közvetlenül a körjegyzőség, illetve a körjegyzői székelyt képező község gondoskodik, azon eljárás lesz követendő, mely a fentebb hivatkozott körrendelet 9. §-ában a köresorothoz tartozó kis községekbe szülő levelezések továbbítására és kézbesítésére nézve előírva van. E szerint tehát a körjegyzői székelyt képező és postahivatallal is bíró községek, melyek saját hivatalos küldeményeiket (miután a postahivatal székhelyén csak amagánlevelezések kézbesíttetnek házhoz) a postáról amugy is elhoztatják — a postahivatal forgalmi körébe eső, de külön küldőncöt nem tartó többi kis községbe szülő közönséges magánlevelezéseket és a könyvelt küldeményekről kiállított értesítőket és nyugtákat is átvenni illetve a község házába hozatni tartoznak, a honnan a szóban forgó küldemények az illető községekbe a hivatkozott szabályrendelet 9. §-ának b) pontja értelmében nyerne továbbítást. A feladni kívánt levelezéseket ezen kis községek ből szintén a körjegyzőség, illetve a körjegyzői székelyt képező község tartozik elhozatni. Budapest, 1899. évi július hó 14-én, a minister helyett: **Szell Gy. s. k.** államtitkár.

T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságtól.

467/21186 sz. Olvastatott a belügy. magy. kir. minister ő nagyméltóságának 82,800 szám alatt kelt intézvénnyel, melyben a törvénykezési beosztás szervezetében beállott változásokról értesít.

Az intézvénnyel — a közönség tájékoztatása céljából — „Zemplén” című hivatalos lapban leendő közhírre tétele elrendeltetik.

Kelt T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyen, 1899. évi szeptember hó 29-ik napján tartott közgyűlésében.

Jegyzette: **Bernát Aladár,**
IV ed aljegyző.

Kiadta: **Thuránszky László,**
tb. főjegyző.

Másolat.

Magyar királyi belügyminister. 82800/11 szám. **Körrendelet** valamennyi vármegye és törvényhatósági joggal felruházott város közönségének. Az igazságügy minister úr folyó évi július 21-én 41969 sz. a. átirata nyomán, a törvénykezési beosztás szervezetében beállott következő változásokról értesíti a törv.-hatóságot. A m. kir. ministerium f. évi július hó 12 napján tartott tanácsában az 1890 XXIX. t. cz. 3 §-a által megállapított létszámát érintetlenül hagyva illetve e létszám keretén belül a marosvásárhelyi kir. törvényszék kerületébe tartozó mezőbándi kir. járásbírószágot megszüntette, s az említett kir. járásbírószágot területéhez tartozó Kis Nyulas községet a szászrégeni, Bázéd, Kis-Lekeneze, Mező-Bánd, Mező-Bergenyé, Mező-Kölpény, Mező-Madaras, Mező-Pagocsa, Mező-Rües, Sámson, Szabéd, Királtelek, Székely-Sóspatak, Székely-Uraly, Nagy-Úlve és Mező-Szent-Márton községeket pedig a marosvásárhelyi kir. járásbírószágot területéhez csatolta át, — viszont pedig a pestvidéki kir. törvényszék kerületében Uj-Pest székelyhelyi kir. járásbírószágot állított fel s ennek területéhez a budapesti kir. törvényszék kerületében levő budapesti V kerületi járásbírószágtól Uj-Pest községet, a pestvidéki kir. törvényszék kerületében levő váci kir. járásbírószágtól pedig Rákospalota (Káposztás-Megyer pusztával) és Főth (Sikátor pusztával) községeket csatolta át. A ministertanács ezen rendelkezése 1900 évi január hó 1-én lép hatályba. Ertesitem arról is, hogy az újpesti kir. járásbírószágot a törvényhozás utólagos jóváhagyásának fentartásával ugyancsak 1900 év január 1-től kezdődőleg saját területére nézve telekkönyvi bírói hatáskörrel felruházattat. Jelen értesítem a törvényhatóság területén, a legalkalmasabb módon közhírre lesz teendő. Budapest, 1899 évi augusztus hó 3-án a minister h. **Jakabfy** államtitkár.

3266/ki. 99. sz. **A gálszécsi járás főszolgabírájától.**

Körösvény.

Bodnár Mihály és Bodnár András hoóri lakosok jelentése folytán közhírre teszem, hogy október 29-én éjjel a kertek alján levő loherés legelőjükről egy pirosfej 8 éves, homlokán csillogjegyves kanca, egy barnafej 7 éves kanca s egy barnafej 10 éves, homlokán fehér foltos kanca lovak elveszett.

Feltalálás esetén ide jelentendő.
Gálszécs, 1899. okt. 31.

Somossy, szolgabíró.

928/IV. 99. sz. **A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.**

Körösvény.

Nagy Mihály kisztei lakos 2 drb. 8 éves, veres színű, herélt lova, homlokán jeggyel, továbbá Lajos Andrásné egy drb. pej, 14 éves herélt lova a legelőről ismeretlen tettes által ellopottat,

Körözését elrendelem.
S.-A.-Ujhely, 1899. október 31.

Horváth István, szolgabíró.

4387 I/99. sz. **A n.-mihályi j. főszolgabírájától.**

Körösvények.

I.

Szarvas István abarai lakos 1 drb. 2 és 1/2 éves fekete szőrű, kanca csikója folyó évi október hó 24-én a legelőről elveszett.

Midőn körözését elrendelem, felkérem a társhatóságokat, hogy eredmény esetén engem értesíteni sziveskedjenek.

4421 I/99. sz.

II.

Nagy-Mihály községben folyó évi október hó 26-ától 1 drb. 6 éves barna pej kanca ló és 1 drb. 8 éves fehér herélt ló (balszemére vak) szekerral és szerszámmal együtt őrizet alatt van.

Körözését elrendelem azzal, hogy ha a lovat igazolt tulajdonosa f. évi november hó 10-éig nem jelentkenék Nagy-Mihály község házában a lovak, szekér és szerszám f. évi november hó 10-én nyilvános árverésen Nagy-Mihály község házában el fognak adatni.

N.-Mihály, 1899. október 31-én.

Bárczy Gusztáv, tb. szolgabíró.

Nyilt-tér.

KÖZPONTI
BORVIZSGÁLATI ÁLLOMÁS
Budafok (Promentor) Budapest mellett.
Speciális berendezésű laboratorium kizárólag bor izszálatok végzésére.
Tulajdonosok: Spiegel Béla hites törvényszéki vegyész; Deutsch Cornél.
Az elemzések 24 óra alatt végeztenek.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk

A szerkesztő póstája.

„Magyar Nemzet” — New-York. Levélét átküldöttük a kiadóhivatalhoz.
F. M. A. hírlapíró urnak — Bpest. Levélben válaszoltam.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.
Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

Szobafűtésre alkalmas szalon-köszönet

métermázsáját házhoz szállítva

1 ft 10 krért ajánl

Klein Géza S.-A.-Ujhely.

Nagyobb vételnél árengedmény.

Fa- és köszén alá gyújtó 60 db. ára 16 kr.

Hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok közhírre teszi, hogy vagyombukott Ehrman Henrik s.-a.-ujhelyi kereskedő esődtömegéhez tartozó s a esődteltár 1—430. tételei alatt összeirt 1588 frt 23 krra becsült rőfös bolti árucikkek, bolti felszerelések s Wertheim szekrény „Ajánlati verseny” útján eladatni fognak.

A verseny határnapjául 1899. évi november 9-ik napjának d. u. 3 óraja S.-a.-Ujhelybe alulírott tömeggondnok ügyvédi irodájába kitűzetik.

Az ajánlat irásban teendő s alulírott tömeggondnoknak zárt borítékban 159 forint készpénz bánatpénzzel együtt 1899. évi november 9-ik napjának d. u. 2 órájáig átadandó.

Az ajánlatok közül csak a legmagasabb fog figyelembe vétetni, azonban ennek is el vagy el nem fogadása a esődtörvény harározatától tétetik függővé, melynek hozataláig a legmagasabb ajánlatot tevőnek bánatpénze visszatartatik.

Azon versenyző, kinek ajánlata elfogadatik az e vonatkozatbani kiértécsítés után köteles a megajánlott egész összeget — levonva abból a bánatpénzt — tömeggondnok kezeihez azonnal lefizetni s a vett árukat azonnal átvenni.

Ha azon versenyző, kinek ajánlata elfogadatik, a fenti feltételeknek eleget nem tenne, bánatpénzét veszti s vétele semmisnek fog tekintetni.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1899. nov. 2-án.

Krasznapolszky Ferencz,

esődtömeggondnok.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésenként alkalmaztatik községekben, csúznál, tagszaggatásnál és meghüleskenél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utásítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánljuk:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

„Szent István“

czukrozott hashajtó labdacok

Ezen labdacok, menten mindennemű ásványi s vegyi anyagoktól, tisztán növényi részek pora s kivonatából készítvők s teljesen ártalmatlanok. — A „Szent István“ labdacok csikarás nélküli, biztos hatású hashajtó szert képeznek s a kényelmes bevehetés czéljából rózsaszínű czukorkéreggel vannak bevonva. Kiváló gyógyhatással bírnak étvágytalanság, székrekedés, aranyér, alhasi fájdalmak s puffadás, felbőfőzés, elromlott gyomortól eredő fejfájás, életundor, keserű szájjal s általában mindennemű gyomor bajnál vagy ettől eredő betegségeknel.

A „Szent István“ labdaes éveken át romlatlanul eláll s miután czukrozva van, könnyen bevehető. Legnagyobb előnye más hashajtó szerek között, hogy nem csinál gyomoresikarást, 5-6 óra múlva áll be hatása.

Olasósága pedig, jósága mellett vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.

Egy doboz „Szent-István“ hashajtó labdacok ára 15 kr.

A labdacok palack alakú fadobozokban kerülnek forgalomba és a készítő pecsétjével vannak lezárva. Készítő hely s főraktár:

MIHALOVITS I. gyógyszerháza
a „Kigyó“ hoz

Debreczen. Főter, a városházzal szemben.
Budapesten Török József gyógyszerházaiban.

S.-A.-Ujhelyben:
Vidder Gyula gyógyszerházaiban.

Tk. 4153/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bires Andrásné született Mihalkó Mária v. bosszumezei lakos végrehajtónak Varga János és társai mint 150 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén fekvő s szacsuri 136. sz. tjkvben A. I. 2-6. sor. 930, 1115, 1159, 1166, 1203. hr. sz. a. foglalt ingatlanból és azután járó közös legelő és erdőill. tménytől Varga Jánost 1/4 részben illető jutalekra 192 frt kiküldött árban és a szacsuri 172. sz. tjkvben A. I. 2. sor (458-460). hr. számú s egészben Varga János nevén álló ingatlanra az árverést 152 frtban ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi január hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Szacsur község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/o-át vagyis 19 forint 20 krt, illetve 15 forint 20 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes szám alá kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál 1899. évi október hó 10. napján.

Bálint, kir. albiró.

Tk. 6238/1899. szám.

Hirdetmény.

Horbok-Csebine község telegkönyve erdő elkülönítés következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakítottatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXI. t.-cz. az 1889. évi XXXVIII., és az 1891. évi XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telegkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik.

E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községnek 1899. évi november hó 14-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telegkönyvi tervezet ellen netalan észrevételüket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telegkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telegkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi 38. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telegkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt élő szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek;

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törölését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál 1899. évi október 12-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Tk. 4312/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ferencz Dupály, Mihály végrehajtónak Banyik Jánosné, Ferencz Mária végrehajtást szenvedő elleni 132 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén fekvő a henczóczi 58. sz. tjkvben A. I. 1 sor 134. hr. sz. alatt felvett 1/20 részben Banyik Jánosné született Ferencz Mária végrehajtást szenvedő, 2/20 részben Ondkór György, 1/20 részben özv. Ondkór Andrásné, 3/10 részben Ondkór András nevén álló egész ingatlanra 60 frt;

2. Ugyanezen tjkvben A. II. 1-4, 6-8, 10-14. sorsz. 193, 248, 388, 570, 773, 904, 996, 1317, 1356, 1563, 1601. és 1756. hr. sz. alatt felvett s az előbb említettek nevén a kitértett arányban álló 1/6 urb. külterkü egész ingatlanra a hozzá tartozó közös legelő illetőséggel 100 frt.

3. Ugyanezen tjkvben A. III. 1-4, 6-8, 10-14. sorsz. 192, 249, 390, 571, 774, 903, 995, 1319, 1358, 1561, 1600. 1755. hr. sz. alatt felvett s ugyanannak nevén a feltüntetett arányban álló 1/6 urb. külterkü egész ingatlanra a hozzá tartozó közös legelő illetőséggel 100 frt.

4. Ugyanezen tjkvben A. IV. 1-4, 6-8, 10-14. sorsz. 191, 250, 389, 572, 775, 902, 994, 1318, 1357, 1560, 1599, 1754. hr. sz. alatt felvett s ugyanannak nevén a feltüntetett arányban álló 1/6 urb. külterkü egész ingatlanra a hozzá tartozó közös legelő illetőséggel 100 frt.

5. Végül a henczóczi 202. sz. tjkvben A. I. 1-6. sor. 652, 653, 654, 1124, 1125, 1126. hr. számú ingatlanból Banyik Jánosné szül. Ferencz Mária B. 4. alatti 1/10 rész jutalekára 17 frtban ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi január hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Henczóczi község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött ár alól is eladatni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10°/o-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czik 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átadni.

Kelt Gálszécs, 1899. évi október hó 10. napján.
Bálint, kir. albiró.

Tk. 2822/899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Mészáros Mihályné szül. Almási Mária végrehajtást szenvedő elleni 123 forint 7 1/2 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő Tokaj községében fekvő a tokaji 109. számú tjkvben 137. és 138. hr. sz. alatt foglalt ingatlanokból Mészáros Mihályné szül. Almási Mária nevén álló földtulajdonra az azokon lévő felülépítmények kivételével az árverést 441 forintban ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi november hó 28-ik napján d. e. 10 órakor a tokaji kir. tkvi hatóság helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/o-át, vagyis 44 frt 10 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóságnál 1899. évi szeptember hó 15. napján.

Plathy, kir. albiró.

Bor. 1-3 éves homoki ó-siller vagy fehér asztali bor erősség és év szerint. 100 literenként 24-28 frt, finom pelesenya- vagy fajbor 30-32 frt. Ujbor (fejte) minőség szerint 14-16-18 frt, pelesenya- és fajbor 20-22 frt. Nagyobb vételnél minta küldetik. A megrendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz juttatom, erről jó hírnevem nyújt kezesességet.

Szőlővessző. Fajtiszta, háromszor permetezett, jól beáztatott, legjelesebb homokra való fajokban (Kiv. d. Kárlar, Olasz r. Erdei, Slankamenka, Meneš L. Furmint, Ezerjő, Piroš és Fehér chasselas) ültetés alá 50-60 cm. hosszúra vágva 3 főtől 7 frtig. — Gyökörös (1-2 éves) faj szerint 8 főtől 16 frtig. 25 forint vételnél 5 százalék, 50 főtől 10 százalék, 100 főtől 15 százalék, 150 főtől 20 százalék engedmény adatik.

Nemes eperfa-ojtvány. Kítőnő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasán ojtva. 2-3-4-5 éves, igen erős esemete, erősség szerint 34 krtól 60 krig. 10 frt vételnél 20 százalék, 25 forintnál 25 százalék, 50 főtől 33 százalék, 100 főtől 40 százalék engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsöt úgy a két-, mint a többlábúak egyaránt szeretik; kítőnő palinka is főzhető belőle. Ceglédén igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna háznunk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül használni.

Birs-ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, betegség és ellenségtől egyaránt mentes. Vannak rendelők, kik ezer számmal egyaránt meg akarják ültetni, kik ezer számmal egyaránt meg akarják ültetni, kik ezer számmal egyaránt meg akarják ültetni.

Spányolmeggy, fekete. Rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig áll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belű és könnyű töretű, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, kórté, alma, szilva, őzi és kajszinbarack, csernye, meggy, szelid gesztenye, lasponya magas derekú és törpe állásúakban. — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves életkorú példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 krajczárban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 85 krajczártól 19 forintig ezrenként.

Kerti eszközök. Kítőnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült borotvák (szabólok), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtó kések, ezenfelül jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:
Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.

Valódi Karlsbadi czipóraktár.

Halász Hermann
 ezelőtt
Özv. Rózsássy Lajosné
 S.-A.-Ujhely, főtér Vadászúrt épületébe.

Ajánlja
valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek-
 czipők különlegességeit.

Nagy választék kítőnő bőr és
valódi Halina csizmákban.

Egyedüli raktár urak számára a legelegánsabb és leg-
 czélszerűbb viseletű Triumph (Diadal) és Viktória
 czipőkben.

Valódi Karlsbadi czipóraktár.

Az upori uradalomba

1900. év január 1-re egy béresgazda kerestetik.
 Az állomást elnyerni óhajtok jelentkezhetnek Höfer
 Flóris kasznárnál Uporban.

KORNSTEIN IGNÁCZ
 S.-A.-UJHELY.

Steyeri fegyvergyári „Waffenrad“ és
 „Helical Premier“ kerékpárok, kerékpár alkatrészek, Reithoffer és Dunlap-
 féle köpenygyummi és légtömlők.

Mindennemű **vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök, gépfelszerelési anyagok, géphajtó szijak, ruggyanta áruk** dusan felszerelt raktára.

Oliva, repace, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok s **Tovatte gépsziradék.**

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román ezement, kátrány- és asphalt, fedél és elszigetelő lemezek állandó nagy raktára.

Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő **cséplőkészleteket** s **lokomobilokat**, egy használt hibátlan **kazánt.**

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

Tk. 6208/1899. szám.

Hirdetmény.

Alsó-Csebineye és Orosz Bisztra községek telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonságának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvényezikk 15. és 17. §§. alapján, ideértve az e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1900. évi május hó 4-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellent-

mondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 4-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásaik többé figyelembe vétetni nem fognak;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1898. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felhívjuk a hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 4-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításakor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatolnak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1899. évi október hó 12-én.
Dr. Oláh, kir. albiró.

Eladó.

Közvetlenül Tokaj mellett 17 kat. hold kiterjedésű prima fekvésű, szelid lejtőjű, nem köves talaju parlag szőlőtelek. A bodrogkereszturi vasuti állomástól 2 kilométernyire fekszik. Gözekével könnyen rigolirozható. Szőlőtelepítésre tökéletes befektetésül felette alkalmas. Közlebbi felvilágosítás **Kozma Mihály** mérnökötől S.-A.-Ujhelyben (folyammérnöki hivat.) szereshető.

A MALÁRTSIK-féle
 esász. és kir. kiz. szabadalmazott
Patkányirtó-pogácsa

valódi csakis ezen

M.G.
 TÖRVÉNYESEN BEJEGYZETT VEDÉGEY
 M. DEPOSE. S. SCHUTZMARIE

védjeggyel.

Ide figyeljenek bácsik, Mit talált fel Maláresik: Feltalált egy olyan mérget, Mely kiirtja e rút férget!

Oly jó ez a találmány, Nines már Ujhelyben patkány. Kiirtotta valamennyit Egereknek millióit.

Ártalmatlan más állatnak, Kaesa-, liba-, tyuk- s malacznak; A patkánynak halált okoz, S csak harmincz krajczár egy doboz.

Ismerik is világszert, — Manapság már e jó szert. Fogadjuk meg tanácsát, Rendeljünk hát pogácsát!!

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. püigazgatóság által közhírré tétetik, hogy Zemplén-vármegyében fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó és husfogyasztási adó beszedési joga az 1900. évi január 1-től 1900. évi december hó végéig terjedő egy évre feltétlen hatálylyal, 1901. évre pedig a felmondás fentartásával nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik. Az árverések az alább felsorolt községekre nézve az alant feltüntetett napokon a kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében délelőtt 9 órakor fognak megtartatni u. m.

1899. évi november hó 16-án d. e. 9 órakor.

Folyó szám	A község neve	Kikiáltási ár						Jegyzet
		bor-italadó		husfogy. adó		Összesen		
		kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	
1	Agárd	231	14	174	86	406	—	
2	Parnó	473	65	257	04	730	69	
3	Széphalom	87	—	34	38	121	38	
4	Sámogy	29	50	19	58	49	08	
5	Bodzás-Ujlak	195	84	132	32	328	16	
6	Máleza	500	95	267	96	768	91	
7	A.-Körtvélyes	430	65	58	16	488	81	
8	Abara	113	44	39	16	152	60	
9	Tőke-Terebes	1420	90	892	23	2313	13	
10	Magyar-Jesztreb	100	05	94	08	194	13	
11	Szomotor	98	22	96	60	194	82	
12	Lasztomér	200	—	200	—	400	—	
13	Kolbása	8	70	11	82	20	52	
14	Topolya	4	35	13	48	17	83	
15	Runyina	2	18	8	44	10	62	
16	Priszlop	—	—	5	08	5	08	

1899. évi november hó 17-én d. e. 9 órakor.

Folyó szám	A község neve	Kikiáltási ár						Jegyzet
		bor-italadó		husfogy. adó		Összesen		
		kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	
1	Agyidőcz	74	91	80	46	155	37	
2	Maskócz	8	70	12	64	21	34	
3	Lyubise	60	—	40	—	100	—	
4	Rovna	16	97	29	50	46	47	
5	Cziróka-Béla	222	56	145	06	367	62	
6	Hegedűsfalva	12	05	5	70	17	75	
7	Jeszenő	55	16	24	40	79	56	
8	Izbugya-Radvány	299	98	101	89	401	87	
9	Horbok-Radvány	3	—	3	—	6	—	
10	Olsenkő	—	—	5	32	5	32	
11	Tót-Kriva	—	—	2	85	2	85	
12	Udva	227	60	69	10	296	70	
13	Ulies	48	—	40	—	88	—	
14	Virava	97	79	40	22	138	01	
15	Puczák	80	—	30	—	110	—	

Megjegyeztetik, hogy Kolbászó, Topolya, Runyina és Priszlop, továbbá Cziróka-Béla, Hegedűsfalva és Jeszenő, valamint Izbugya-Radvány, Horbok-Radvány, Olsenkő és Tót-Kriva községekre akár együttesen, akár külön-külön tehető bérleti ajánlat.

A községek a fenti adókat a kikiáltási ár mellett 6 nappal az árverés előtt megválthatják.

1. **A borital- és husfogyasztási adók beszedési jogát bérbevevő felek az illető község területén egy, italmérségi engedélyre (korcsmáltatásra) joggal bírnak.**

A többi részletes bérleti feltételek a pénzügyigazgatóságnál és pénzügyőri biztosságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1899. évi november hó.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Elismert legjobb mosószer

LESSIVE PHÉNIX

J. Picot szabadalma, Páris.

55 éremmel kitüntetve.

Fehérnemű mosásra
egymagában

szappan nélkül,

szóda, hamu és
chlór nélkül!

Lessive Phénix

nindent legjobban mos!

!! Kezesség!!

Gyárak:

Páris,

Bordeaux,

Montreal

(Canada),

Chatelineau

(Belgium),

Szt.-Pétervár,

Köln-Ehrenfeld,

Vác.

Chlór és kén
nélkül!

S.-A.-Ujhelyben kapható:

NAGY FERENCZ és MALARTSIK GYÖRGY
fűszerkereskedésekben.

Lessive Phénix

kapható Magyarország minden fűszerkereskedésében és droguistájánál. — Csomogokban fenti rajz szerint árusítatik.

Gyár: Osztrák-Magyar Monarchia részére: Vác.

Ezennel van szerencsém egy a helybeli, valamint a vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben a Széchényi téren (Haas Fülöp-féle házban) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és minden Comforttal ellátott fényes első rangú kávéházat rendeztem be, melyet

„CLUBB“-KÁVÉHÁZ

ezimen folyó évi november 2-án Dandás és Lukács Károly zenekara közreműködésével ünnepélyesen megnyitok.

Nem kiméltem sem költséget sem fáradságot arra nézve, hogy üzletem a n. é. közönségnek kifogástalan és kényelmes szórakozó helyül szolgáljon, melyre garanciát nyújtanak az e téren ugy a bel- valamint a külföldön szerzett tapasztalataim is.

A midőn minden törekvésem oda irányuland, hogy a legjobb meleg és hideg italokkal, valamint az összes bel- és külföldi lapokkal igen t. vendégeimet pontos és szolid kiszolgáltatásban részesítem, ajánlom magamat és üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába.

Kiváló tisztelettel

RÓTH GÉZA,
KÁVÉS.

Két Lektor-főle elsőrendű teke-asztal.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kadakat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat

legsolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje
KASSÁN.

Hirdetmény.

Ó es és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik
a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték
rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékonycé-
lokra fog fordítani.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játék-
terv szerint **365,000 koronára** ragnak és pedig:

1 főnyeremény . . .	150,000 korona	10 nyeremény . . .	1,000 korona
1 . . .	40,000 "	20 . . .	500 "
1 . . .	20,000 "	50 . . .	100 "
1 . . .	10,000 "	100 . . .	50 "
2 nyeremény . . .	5,000 "	1000 . . .	20 "
5 . . .	2,000 "	6500 . . .	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizetettek ki.

A huzás visszavonhatlanul **1899. évi december 30-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forint o. é. van megállapítva.

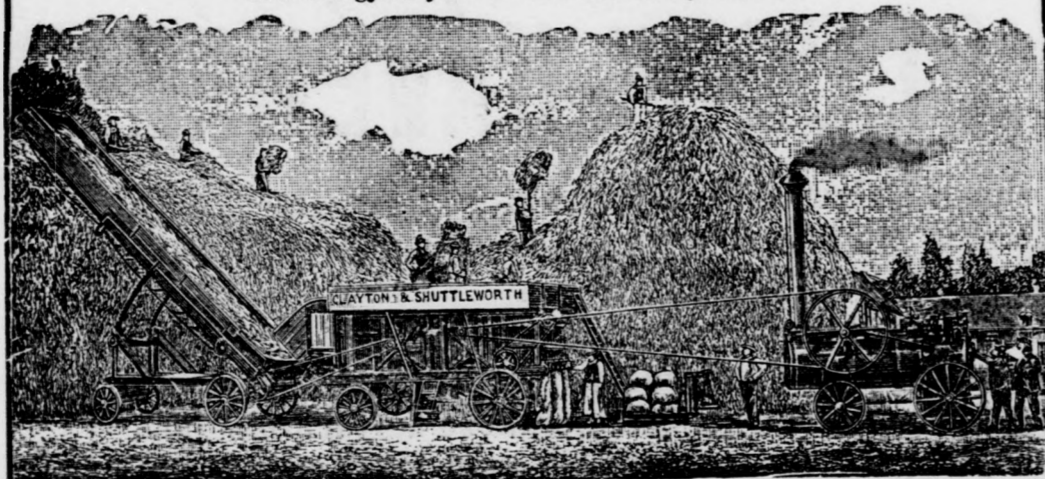
Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX.,
Csepelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mel-
lett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál
és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló
közégnél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecsavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, őrő-malmok,
egyetemes aczél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Meghívó.

A Sátoralja-Ujhelyben létesítendő „**S.-a.-Ujhelyi**
Kölcsönös Önségélyző Hitelszövetkezet“
alapítói, a kereskedelmi törvény 154. §-a és az aláírási
felhívásban foglalt kötelezettségöknek megfelelőleg

az alakuló közgyűlést

folyó évi november hó 12-én d. u. 2 órakor a város-
háza tanácstermében tartják meg, melyre a t. törzsrész-
vényt aláírók meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A törzsrészvények számának megállapítása.
2. A szövetkezet meg-, vagy meg nem alakulása feletti határozat.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. Az elnök, igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1899. évi október hó 28-án.

Csuka Ödön, ügyvéd.	Meczner Gyula földbirtokos.	Dr. Waldmann Adolf orvos.
Dr. Rosenberg B. orvos.	Kádár Gyula gyógyszerész.	Hericz Sándor iparos.
Dr. Erényi Manó ügyvéd.	Grosse Ödön szőlőbirtokos.	Widder Gyula gyógyszerész.

Egy millió koronát

is lehet **Osztálysorsjegyen** nyerni. Huzás már folyó
év november 16—17-én. — Egy 1/1 sorsjegy ára 6 frt,
1/2 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr., 1/8 75 kr. Árusítja:

Lőw Mihály S.-A.-Ujhelyben,

hol már **60,000** és számos melléknyeremény talált-
ott, azonkívül **2** frtos államsorsjegyek, huzás december
30-án és **50** krajczáros jótékonycézélű sorsjegyek, első
huzása január 4-én.

Postai megbízások pontosan eszközöltetnek.

Igen sok külföldi **francia, angol és német**
szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére
gyötrő bajok és kellemetlen **betegségek** ellen.
Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata
orvosilag javasolva van, a **legczészerűbb és leg-
jobb a**

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-
indiai Santal-olajból készült és az orvos
urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz
előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt
20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz“, Budapest, VI Váci-
körút 17 szám.